

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Hodnocení provozu a hospodaření zemědělského
podniku**

Dagmar Svobodová

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Dagmar Svobodová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Hodnocení provozu a hospodaření zemědělského podniku

Název anglicky

Evaluation of operation and management of agricultural enterprise

Cíle práce

Cílem bakalářské práce bude na základě vybraných metod finanční analýzy zhodnotit ekonomickou situaci vybraného zemědělského podniku za časové období pěti let.

Metodika

Bakalářská práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část využívá podkladů odborné literatury, která se týká finanční analýzy. Veškeré tyto poznatky jsou podkladem pro praktickou část. V teoretické části se budeme zabývat finanční analýzou a také poměrovými ukazateli, mezi které patří likvidita, aktivita, zadluženost a rentabilita. Dále bude provedena charakteristika zemědělského podniku. Praktická část je založena na využití podnikových výkazů, kterými jsou rozvaha, výkaz cash flow a výkaz zisků a ztrát. Na základě těchto výkazů bude posouzena finanční situace podniku. Na závěr jsou uvedeny návrhy na zlepšení ekonomické situace.

Doporučený rozsah práce

40-50 stran

Klíčová slova

finanční analýza, zemědělství, likvidita, náklad, rentabilita, zisk, výnos, zemědělský podnik

Doporučené zdroje informací

HNILICA, J. – KISLINGEROVÁ, E. *Finanční analýza : krok za krokem*. Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.

SYNEK, M. *Podniková ekonomika*. V Praze: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-892-4.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 14. 2. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 18. 2. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 23. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Hodnocení provozu a hospodaření zemědělského podniku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23. 3. 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za jeho vstřícný přístup, ochotu při konzultacích a užitečné rady. Dále bych chtěla poděkovat Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o., obzvláště Ing. Evě Neudörflové za poskytnutí dostatečného množství materiálů, informací a za ochotu při osobních konzultacích.

Hodnocení provozu a hospodaření zemědělského podniku

Abstrakt

Bakalářská práce má za cíl zhodnotit ekonomickou situaci Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o. za časové období pěti let pomocí vybraných metod finanční analýzy. Tato práce je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou.

V teoretické části jsou definovány základní pojmy a popsány ukazatele finanční analýzy, které jsou následně použity v praktické části. Praktická část práce je věnována charakteristice zemědělské společnosti. V další části je znázorněna interní analýza podniku. Finanční analýza je provedena pomocí absolutních ukazatelů, zejména pomocí horizontální a vertikální analýzy rozvahy. Dále jsou vypočteny, graficky znázorněny a okomentovány poměrové ukazatele. Jedná se o ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.

V závěru bakalářské práce jsou shrnuty zjištěné výsledky analýzy a dále jsou navrženy možnosti případného zlepšení Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o.

Klíčová slova: finanční analýza, zemědělství, likvidita, náklad, rentabilita, zisk, výnosy, zemědělský podnik

Evaluation of operation and management of agricultural enterprise

Abstract

The goal of this bachelor work is to evaluate the economic situation of the Agricultural enterprise Dobříš for the time period of five years using chosen methods of financial analysis. This work is divided into a theoretical and a practical part.

In the theoretical part fundamental terms are defined and indicators of the financial analysis are described which ones are referred to in the practical part. The practical part is dedicated to a characteristic of the Agricultural enterprise. In the next part the internal analysis of the enterprise is described. The financial analysis is performed by means of absolute indicators and particularly using a horizontal and a vertical analysis of balance sheet. Further proportional indicators are calculated, graphically illustrated and commented. These are indicators of profitability, liquidity and indebtedness.

Discovered analysis results are summarized and possibilities of potential amelioration actions are proposed in the end of this bachelor work.

Key words: financial analysis, agriculture, liquidity, cost, rentability, profit, revenue, agricultural enterprise

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Metodika	13
3 Teoretická východiska	16
3.1 Úvod do finanční analýzy	16
3.1.1 Uživatelé finanční analýzy.....	16
3.1.2 Cíl finanční analýzy	17
3.2 Zdroje finanční analýzy.....	18
3.2.1 Rozvaha	18
3.2.2 Výkaz zisku a ztráty.....	19
3.2.3 Cash flow	20
3.3 Metody finanční analýzy.....	20
3.3.1 Horizontální struktura	21
3.3.2 Vertikální struktura	21
3.3.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	22
3.3.3.1 Ukazatele rentability (výnosnosti, ziskovosti)	23
3.3.3.2 Ukazatele aktivity	26
3.3.3.3 Ukazatele likvidity.....	28
3.3.3.4 Ukazatele zadluženosti	30
4 Charakteristika podniku	32
4.1 Živočišná výroba.....	33
4.2 Rostlinná výroba	34
4.3 Výroba elektřiny.....	36
4.4 Myslivost.....	36
4.5 Chov ryb.....	36
5 Výsledky a diskuse	37
5.1 Interní analýza podniku.....	37
5.1.1 Dotace	40
5.2 Struktura aktiv v roce 2018.....	41
5.2.1 Charakteristika dlouhodobého hmotného majetku	42
5.2.2 Charakteristika oběžných aktiv v roce 2018.....	42
5.3 Struktura pasiv v roce 2018.....	43
5.3.1 Charakteristika vlastního kapitálu	44
5.3.2 Charakteristika cizích zdrojů	44
5.4 Rozbor výkazu zisku a ztráty	45

5.4.1	Struktura nákladů a výnosů.....	46
5.5	Absolutní ukazatele	46
5.5.1	Horizontální analýza rozvahy	46
5.5.2	Vertikální analýza aktiv	48
5.5.3	Vertikální analýza pasiv.....	49
5.6	Poměrové ukazatele	50
5.6.1	Ukazatele rentability	50
5.6.1.1	ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu (return on equity).....	50
5.6.1.2	ROA – ukazatel rentability celkových aktiv (return on total assets). 51	
5.6.1.3	ROS– ukazatel rentability tržeb (return on sales).....	52
5.6.2	Ukazatele aktivity	53
5.6.2.1	Doba obratu zásob	53
5.6.2.2	Doba obratu pohledávek.....	54
5.6.2.3	Doba splácení závazků	55
5.6.3	Ukazatele likvidity	56
5.6.3.1	Běžná likvidita.....	56
5.6.3.2	Pohotová likvidita.....	57
5.6.3.3	Okamžitá likvidita	58
5.6.4	Ukazatele zadluženosti	59
5.6.4.1	Celková zadluženost.....	59
5.6.4.2	Kvóta vlastního kapitálu.....	60
5.6.4.3	Úrokové krytí.....	61
5.6.4.4	Zadluženost vlastního kapitálu	62
6	Závěr a možnosti případného zlepšení.....	64
7	Seznam použitých zdrojů	67
8	Přílohy	70

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Organizačně řídicí struktura	32
--	----

Seznam grafů

Graf 1 – Tržby za vlastní výkony v roce 2018	38
Graf 2 – Tržby za vlastní výkony v roce 2014	38
Graf 3 – Struktura celkových aktiv v roce 2018 v tis. Kč	41
Graf 4 – Přehled dlouhodobého majetku v roce 2018 v tis. Kč.....	42

Graf 5 – Přehled oběžných aktiv v roce 2018 v tis. Kč	43
Graf 6 – Struktura celkových pasiv v roce 2018 v tis. Kč	43
Graf 7 – Přehled vlastního kapitálu v roce 2018 v tis. Kč	44
Graf 8 – Přehled cizích zdrojů v roce 2018 v tis. Kč	45
Graf 9 – Struktura tržeb z prodeje výrobků a nákladů v letech 2017–2018	45
Graf 10 – Struktura určitých nákladů a výnosů v letech 2017–2018.....	46
Graf 11 – Vývoj hodnoty celkových aktiv a pasiv	47
Graf 12 – Vývoj struktury aktiv v letech 2014–2018	49
Graf 13 – Vývoj struktury pasiv v letech 2014–2018.....	50
Graf 14 – Rentabilita vlastního kapitálu	51
Graf 15 – Rentabilita celkových aktiv	52
Graf 16 – Rentabilita tržeb.....	53
Graf 17 – Doba obratu zásob	54
Graf 18 – Doba obratu pohledávek.....	55
Graf 19 – Doba splácení závazků	56
Graf 20 – Běžná likvidita v letech 2014–2018	57
Graf 21 – Pohotovostní likvidita 2014–2018.....	58
Graf 22 – Okamžitá likvidita 2014–2018	59
Graf 23 – Míra celkové zadluženosti	60
Graf 24 – Kvóta vlastního kapitálu.....	61
Graf 25 – Úrokové krytí.....	62
Graf 26 – Zadluženost vlastního kapitálu	63

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled užitých vzorců	15
Tabulka 2 – Průměrné počty zaměstnanců, průměrné hrubé mzdy za účetní období.....	32
Tabulka 3 – Roční stavy mladých zvířat	34
Tabulka 4 – Roční stavy základního stáda.....	34
Tabulka 5 – Roční stav pěstovaných plodin v hektarech.....	35
Tabulka 6 – Výnosnost a tržby základních plodin v letech 2014–2018	37
Tabulka 7 – Tržby za vlastní výkony v letech 2014–2018 v tis. Kč.....	37
Tabulka 8 – Stav živočišné výroby v letech 2014–2018	39
Tabulka 9 – Přehled výše dotací v letech 2014–2018 v tis. Kč	41

Tabulka 10 – Rentabilita vlastního kapitálu	50
Tabulka 11 – Rentabilita celkových aktiv	51
Tabulka 12 – Rentabilita tržeb	52
Tabulka 13 – Doba obratu zásob	53
Tabulka 14 – Doba obratu pohledávek	54
Tabulka 15 – Doba splácení závazků	55
Tabulka 16 – Běžná likvidita v letech 2014–2018	56
Tabulka 17 – Pohotovná likvidita v letech 2014–2018	57
Tabulka 18 – Okamžitá likvidita 2014–2018	58
Tabulka 19 – Celková míra zadluženosti.....	59
Tabulka 20 – Kvóta vlastního kapitálu	60
Tabulka 21 – Úrokové krytí.....	61
Tabulka 22 – Zadluženost vlastního kapitálu	62

Seznam příloh

Příloha 1 Rozvaha – aktiva	70
Příloha 2 Rozvaha – pasiva.....	71
Příloha 3 Výkaz zisku a ztráty	72
Příloha 4 Horizontální analýza rozvahy – aktiva.....	73
Příloha 5 Horizontální analýza rozvahy – pasiva	74
Příloha 6 Vertikální analýza rozvahy – aktiva.....	75
Příloha 7 Vertikální analýza rozvahy – pasiva	76

1 Úvod

Zdravě fungující společnost se dokáže bez problémů orientovat na trhu a také ví, jak je důležité analyzovat a kontrolovat situaci společnosti. Úspěšná společnost se bez finanční analýzy neobejde, a to vzhledem k tomu, že se ekonomické prostředí stále mění.

Finanční analýza je nepostradatelnou součástí řízení společnosti po stránce finanční a komplexně zkoumá finanční zdraví firmy. Zajímá se také o hodnocení minulosti společnosti, současného stavu, ale zajímá se i o hodnocení budoucího vývoje dané firmy. Finanční analýza má široké využití. Slouží například k identifikaci slabých a silných stránek společnosti. Posuzuje též vývoj v časových řadách a také odvětví, ve kterém společnost podniká.

Pro každou společnost je důležité hospodařit s kladnými finančními výsledky. Podnik se snaží minimalizovat výdaje a maximalizovat příjmy, čímž se dopracuje k lepšímu výsledku hospodaření. Podstatné je brát v úvahu také likviditu neboli schopnost hradit závazky a jiné ukazatele, které zajišťují bezproblémový chod společnosti.

Výsledná data a informace neslouží pouze firemním manažerům, ale jsou také potřebná pro třetí subjekty, jako jsou investoři, věřitelé a jiné subjekty.

Pro psaní této bakalářské práce jsem si zvolila Zemědělskou společnost Dobříš, spol. s r. o., zejména proto, že můj otec a bratr v této společnosti pracují. Dále jsem si společnost vybrala z důvodu toho, že zde byla možnost osobní konzultace s vedením zemědělské společnosti a s odbornými pracovníky. Podnik mi poskytl veškeré potřebné materiály a data pro vypracování analýzy společnosti.

2 Cíl práce a metodika

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit na základě vybraných metod finanční analýzy ekonomickou situaci u Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o. za období pěti let. Společnost se zabývá jak živočišnou, tak rostlinnou výrobou.

Na základě výsledků finanční analýzy budou stanoveny závěry a také možnosti případného zlepšení pro budoucí rozvoj a stabilizaci zemědělské společnosti.

Splnění cíle bakalářské práce předchází zpracování dílčích úkolů. Jedná se o vymezení teoretických východisek, charakteristiky Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o. a zvolení metod finanční analýzy této firmy.

2.1 Metodika

Bakalářská práce obsahuje dvě části, je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část je vypracována na základě odborné literatury, která se týká dané problematiky. Použité publikace a zdroje jsou uvedeny na konci této bakalářské práce v seznamu použité literatury. V teoretické části je z počátku definována finanční analýza, která je vymezena z pohledu více autorů. Je také vymezen cíl finanční analýzy, uživatelé a zdroje finanční analýzy, přičemž jsou rozebrány dílčí účetní výkazy, jako jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a cash flow. Dále jsou popsány základní metody finanční analýzy. Jedná se o absolutní a poměrové ukazatele. Do absolutních ukazatelů spadá horizontální a vertikální analýza. U poměrových ukazatelů jde zejména o ukazatel rentability, ukazatel aktivity, ukazatel likvidity a ukazatel zadluženosti.

V praktické části je nejprve popsána charakteristika podniku. Jedná se o základní charakteristiku společnosti, strukturu podniku, počet zaměstnanců a předmět činnosti. V další části je charakterizována interní analýza podniku. Je zpracována výnosnost základních plodin v letech 2014–2018. Dále jsou za celé sledované období charakterizovány jednotlivé tržby za vlastní výkony společnosti, užitkovost živočišné výroby u prasat a skotu na farmách Čelina, Dražetice, Mokrovraty a také je zmíněno čerpání dotace. V neposlední řadě je zpracována a popsána struktura aktiv a pasiv v roce 2018. U struktury aktiv je charakterizován dlouhodobý hmotný majetek a oběžná aktiva. U struktury pasiv vlastní kapitál a cizí zdroje. Dále je proveden rozbor výkazu zisku a ztráty, struktury nákladů a výnosů, kde jsou popsány základní položky za časové období 2017–2018.

V poslední řadě praktické části jsou aplikovány absolutní a poměrové ukazatele na konkrétních datech společnosti. Ukazatele jsou vypočteny a následně okomentovány. U analýzy absolutních ukazatelů se jedná o horizontální a vertikální analýzu. Obě dvě analýzy jsou aplikovány na konečnou rozvahu, konkrétněji řečeno na aktiva a pasiva společnosti. Tabulky horizontální a vertikální analýzy jsou součástí přílohy této bakalářské práce. U analýzy poměrových ukazatelů jsou zpracovány ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. U ukazatele rentability se jedná o ukazatele rentability vlastního kapitálu, ukazatele rentability celkových aktiv a ukazatele rentability tržeb. U ukazatele aktivity je posouzena doba obratu zásob, doba obratu pohledávek a doba splácení závazků. U ukazatele likvidity jde o běžnou likviditu, pohotovou likviditu a okamžitou likviditu. U ukazatele zadluženosti je zpracována celková zadluženost, kvóta vlastního kapitálu, úrokové krytí a zadluženost vlastního kapitálu. Jednotlivé ukazatele jsou aplikovány na časové období pěti let, a dokumentují, jak pozitivní, tak i negativní informace o společnosti.

V závěru bakalářské práce jsou shrnuty výsledky finanční analýzy. Jsou navržena opatření, která by mohla vést ke zlepšení finanční situace zemědělské společnosti.

Výsledná data jsou zpracována v programu Excel a jsou uspořádána do přehledných grafů a tabulek, včetně komentářů. Data a informace pro zpracování finanční analýzy pocházejí z účetních výkazů zisku a ztráty, z rozvahy a z výročních zpráv zemědělské společnosti za časové období 2014–2018 a jsou obsažena v příloze této bakalářské práce. Dále jsou použity interní materiály Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o. Jedná se o analytické záznamy z rostlinné a živočišné výroby.

Doporučené hodnoty:

běžná likvidita – doporučená hodnota v intervalu 1,8–2,5 (Scholleová, 2017)

pohotová likvidita – doporučená hodnota v intervalu 1–1,5 (Dluhošová, 2008)

okamžitá likvidita – doporučená hodnota v intervalu 0,2–1 (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

celková zadluženost – doporučená hodnota v rozmezí 30–60 % (Sedláček, 2011)

úrokové krytí – doporučená hodnota v rozmezí 3x až 6x (Sedláček, 2011)

Tabulka 1 – Přehled užitých vzorců

Ukazatele	Číslo řádků rozvahy a výkazu zisku a ztráty	Konkrétní položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty
Horizontální analýza		
Absolutní změna		$Ukazatel_t - Ukazatel_{t-1}$
Procentuální změna		$(\text{Absolutní změna} \times 100) / Ukazatel_{t-1}$
Ukazatele rentability		
Rentabilita aktiv (ROA)	$[(V49+V43) / R001] \times 100$	$(\text{Zisk před zdaněním a nákladové úroky} / \text{aktiva}) \times 100$
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	$V53 / R079) \times 100$	$(\text{Zisk po zdanění} / \text{vlastní kapitál}) \times 100$
Rentabilita tržeb (ROS)	$[V53 / (V01+V02+V20)] \times 100$	$(\text{Zisk po zdanění} / \text{tržby z prodeje výrobků, tržby za prodej zboží, ostatní provozní výnosy}) \times 100$
Ukazatele aktivity		
Doba obratu zásob	$R038 / [(V01+V02) / 360]$	$\text{Zásoby} / (\text{tržby} / 360)$
Doba obratu pohledávek	$R046 / [(V01+V02) / 365]$	$\text{Pohledávky} / (\text{tržby} / 365)$
Doba splácení závazků	$R129 / [(V01+V02) / 365]$	$\text{Závazky z obchodních vztahů} / (\text{tržby} / 365)$
Ukazatele likvidity		
Běžná likvidita	$R037 / R123$	$\text{Oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$
Pohotová likvidita	$(R037-R038) / R123$	$(\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$
Okamžitá likvidita	$R071 / R123$	$(\text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}) / \text{krátkodobé závazky}$
Ukazatele zadluženosti		
Celková zadluženost	$(R101 / R001) \times 100$	$(\text{Celkové dluhy} / \text{celková aktiva}) \times 100$
Kvóta vlastního kapitálu	$(R079 / R001) \times 100$	$(\text{Vlastní kapitál} / \text{celková aktiva}) \times 100$
Úrokové krytí	$[(V49+V43) / V43] \times 100$	$(\text{Zisk před zdaněním a nákladové úroky} / \text{nákladové úroky}) \times 100$
Zadluženost vlastního kapitálu	$(R101/R079) \times 100$	$(\text{Cizí zdroje} / \text{vlastní kapitál}) \times 100$

Zdroj: vlastní zpracování

3 Teoretická východiska

3.1 Úvod do finanční analýzy

Aby bylo možno považovat firmu za úspěšnou, je třeba rozpracovat schopnosti, doplňovat nové výkony a naučit se prodávat na určitých místech, na kterých naši konkurenti nebyli úspěšní. Dále by měl podnik znát, co je pro podnikání úspěšné nebo naopak neúspěšné tak, aby byl schopen v určitou dobu ovlivnit faktory, které by vedly k jeho prospěchu.

Finanční analýza by měla být prostředkem diagnózy ekonomických systémů, aby umožňovala odhadnout jejich příští vývoj. Finanční analýza je v podstatě komplex činností, která by měla mít za cíl zhodnotit či zkontrolovat hospodaření u podnikatelských subjektů. Finanční analýza je zaměřena na identifikaci potíží, slabých a silných stránek a v první řadě významných procesů podniku.

Informace, kterých by bylo dosaženo díky finanční analýze, by umožnily dospět k jistým výsledkům o úplném hospodaření podniku. Tyto informace, obdržené z analýzy, slouží jako základ pro rozhodování managementu. (Sedláček, 2011)

Pokud bude finanční analýza uskutečňována v pravidelných intervalech, ukáže nám způsob, jak správně dohlížet na finanční zdraví podniku. Pomocí zjištěných dat lze odhalit u dané společnosti všelicos o zdraví a finanční výkonnosti firmy. Je podstatné si uvědomit, že jde o analýzu současného stavu. (Taušl Procházková, Jelínková, 2018)

3.1.1 Uživatelé finanční analýzy

Údaje, související s finanční situací podniku, jsou předmětem pozornosti spousty subjektů přicházejících s ním do kontaktu. Finanční analýza je významná pro věřitele, akcionáře, podnikové manažery a další externí uživatele.

Každé z těchto odvětví zobrazuje své osobité zájmy, u kterých by se spojuje konkrétní typ rozhodovacích ekonomických úloh. Finanční analýzu lze rozdělit do dvou

oblastí, a to na interní a externí. Uživateli finanční analýzy a účetních informací jsou zejména:

- manažeři
- investoři
- obchodní partneři (dodavatelé i odběratelé)
- zaměstnanci
- banky a jiní věřitelé
- konkurenti
- stát a jeho orgány

(Grünwald, Holečková, 2007)

Zdraví firmy je finanční analýzou posuzováno z hlediska hospodaření. Finanční analýza je uskutečňována mnoha hodnotiteli a u každého je používán jiný motiv.

Manažeři dohlížejí na to, aby byl podnik schopný čelit různým výzvám na trhu. Majitelé firmy klasifikují, zda se jejich investice vyplácí. Banka diagnostikuje, jak má úvěr vysoký a jaká je způsobilost firmy, aby ho splácela.

(Váchal, Vochozka, 2013)

3.1.2 Cíl finanční analýzy

Jedná se zpravidla o cíle:

- analýza existujícího rozvoje podniku
- odhadnutí vlivu vnějšího a vnitřního prostředí podniku
- analýza poměrů mezi ukazateli
- komparace závěrů finanční analýzy v prostoru
- analýza obměn příštího vývoje a volba nejpřijatelnější obměny
- interpretace závěrů včetně námětů ve finančním plánování a vedení podniku

(Sedláček, 2011)

Finanční analýzu lze brát také z časového hlediska, a to ve dvou úrovních: první rovinou je skutečnost, kdy je možno hodnotit a zároveň se ohlížet do minulosti, jak se podnik vyvíjel až do současné doby, přičemž je možno najít celou řadu kritérií hodnocení.

Druhým faktem je, že fungování finanční analýzy je bráno jako kořen pro finanční plánování ve všech časových úrovních. Tím je umožněno plánování strategické se souvisejícím dlouhodobým rozvojem podniku, i plánování krátkodobé s obvyklým chodem firmy. (Růčková, 2011)

3.2 Zdroje finanční analýzy

Kvalitou informací je podmíněn kladný výsledek finanční analýzy a do značné míry je závislý na vstupních informacích, které byly použity. Nejen, že by měly být kvalitní, ale současně také komplexní. Důvodem pro tento výrok je fakt, že je nutné podchytit veškerá data, která by mohla jakýmkoliv způsobem zkreslit finanční závěry hodnocení firmy. Podstatná data jsou nejčastěji získávána z účetních výkazů.

Účetní výkazy je možno rozdělit do dvou prostých skupin: účetní výkazy vnitropodnikové a finanční. Finanční jsou výkazy externími, protože poskytují zprávy převážně externím uživatelům. Podávají přehled o struktuře a stavu majetku, tvorbě hospodářského výsledku, peněžních tocích a také o zdrojích krytí. Všechny tyto informace jsou veřejně dostupné.

Účetní výkazy vnitropodnikové vycházejí z vnitřních nezbytností každé firmy, nicméně právě uplatnění vnitropodnikových informací vede ke specifikaci závěrů finanční analýzy. Vnitropodnikové výkazy mají častější provoz sestavování a umožňují tvořit důkladněji časové řady, což je z ohledu finanční analýzy značně hodnotné.

(Růčková, 2010)

3.2.1 Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem, který pomocí bilanční formy zachycuje stav dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a zdrojů financování k určitému časovému okamžiku. Rozvaha se sestavuje každý rok k poslednímu dni.

Ukazuje primární přehled o majetku firmy ve statistické podobě. Je zde tedy věrný obraz ve třech oblastech: majetková situace podniku, finanční situace podniku a zdroje financování. Majetková situace podniku je první oblastí, kde je ukazováno, jak je oceněn, jak je konkrétně vázán, nakolik je oceněn atd.

Zdroje financování jsou druhou oblastí, z kterých byl majetek pořízen. Prvotní zájem je o výši cizích a vlastních zdrojů financování a jejich strukturu. Zbývající jsou údaje o finanční situaci společnosti, kde figurují data o zisku, kterého společnost dosáhla, jak ho rozdělila a zda je společnost způsobilá dostát svým závazkům. (Růčková, 2010)

3.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Udává informace o tvorbě zisku, to znamená o výnosech a nákladech daného účetního období. Zahrnuje informace, které se vztahují k danému období (tokové), nikoli k danému okamžiku. Výkaz zisku a ztráty může mít vertikální nebo horizontální formu. Forma vertikální k sobě přiřazuje náklady a výnosy, které se vážou k dané oblasti. Horizontální forma uvádí výnosy a náklady odděleně.

Vykazující jednotka může formu volit podle svého uvážení. Obsah dílčích položek je určen zákonem o účetnictví a navazujícími předpisy. Výkaz zisku a ztráty je možno sestavovat ve zkrácené podobě, která je méně podrobná, nebo v plné podobě.

(Grünwald, Holečková, 2007)

Náklady a výnosy se ve výkazu zisku a ztráty dělí do dvou podskupin, a to na náklady a výnosy z provozní a finanční činnosti. Do provozní činnosti řadíme náklady a výnosy, které se týkají hlavní činnosti podniku, to jsou výnosy z prodeje nakoupených a poté prodaných výrobků někoho jiného, dále pak výnosy z prodeje služeb a vlastních výrobků či prodeje dlouhodobého majetku.

Jestliže by od nich byly odečteny dílčí náklady, to znamená spotřeba, která by byla vynaložena na získání výnosů, by byl vidět výsledek hospodaření z provozní činnosti podniku, lépe řečeno ztráta nebo zisk. Mezi provozní náklady patří například spotřeba materiálu, energie, náklady na nákup zboží, mzdy, úpravy hodnot neboli odpisy, poplatky.

(Berman, Knight, 2011)

(Synek, 2006) popisuje náklady ve finančním účetnictví jako peněžně znázorněnou spotřebu výrobních faktorů funkčně vynaložených na tvorbu podnikových výnosů, a to včetně jiných dalších nutných nákladů souvisejících s činností podniku. Také uvádí, že ekonomické pojetí nákladů popisuje to, co bylo reálně obětováno.

3.2.3 Cash flow

Hlavním účelem výkazu peněžních toků neboli cash flow je vysvětlit faktory, které ovlivňují výdej, příjem v hotovosti a z toho také stav hotovosti k danému okamžiku. Výkaz peněžních toků je toková veličina, která vyjadřuje rozdíl odtoku a přítoku v hotovosti za dané období. Význam pojmu cash flow vyjadřuje nezkreslenou a reálnou skutečnost. Zisk a cash flow jsou dvě kategorie, se kterými firemní management denně pracuje.

(Dluhošová, 2008)

3.3 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy lze dělit podle toho, jestli přímo analyzují položky účetních výkazů a v tom případě se jedná o metodu absolutní s využitím ukazatelů absolutních (extenzivních). Nebo vychází ze dvou různých položek jejich vztahu a číselných hodnot. Poté se jedná o metodu relativní s využitím ukazatelů relativních (intenzivních).

(Hrdý, Krechovská, 2016)

Mezi základní metody, které se využívají při finanční analýze patří především:

- a) analýza (absolutních) stavových ukazatelů – jde o analýzu finanční a majetkové struktury, kde je analýza trendů (horizontální analýza) užitečným nástrojem a procentním rozbohem samostatných jednotlivých položek rozvahy (vertikální analýza)
- b) analýza tokových ukazatelů – týká se zejména analýzy nákladů, výnosů, cash flow a zisku; znovu je vhodné použití vertikální a horizontální analýzy
- c) analýza rozdílových ukazatelů – významným ukazatelem je pracovní čistý kapitál
- d) analýza poměrových ukazatelů – týká se zejména analýzy ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity, produktivity, analýzy ukazatelů na bázi cash flow, ukazatelů kapitálového trhu a dalších ukazatelů
- e) analýza soustav ukazatelů
- f) souhrnné ukazatele hospodaření

(Knápková, Pavelková, Šteker, 2013)

3.3.1 Horizontální struktura

Horizontální analýzou je chápán rozbor vývoje ukazatelů absolutních, které jsou předloženy na totožných řádcích účetních výkazů ve vodorovném (horizontálním) směru. Spočítají se jejich podíly a rozdíly. Zkoumá se vývoj uvedeného ukazatele v čase, a to:

- a) v těsně navazujících obdobích např. březen, duben
- b) v totožných obdobích minulého a běžného roku např. rok 1 k roku 0

(Šiman, Petera, 2010)

Rozbor se může konat buď podílově, což je najisto výhodnější možnost pro větší firmy, nebo rozdílově. Rozdílová analýza je pro větší společnost již méně přehledná.

(Taušl Procházková, Jelínková, 2018)

Počítá se absolutní výše změn a její procentuální vyjádření k počátečnímu roku. Výpočet je následující:

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (1)$$

$$\% \text{změna} = (\text{absolutní změna} \times 100) / \text{ukazatel}_{t-1} \quad (2)$$

(Knápková, Pavelková, Šteker, 2013)

3.3.2 Vertikální struktura

Vertikální analýza se na rozdíl od horizontální analýzy zabývá pouze jedním obdobím, kdy zjišťuje, jak se na zvolené souhrnné veličině podílely veličiny jednotlivé. Kontroluje tedy proporcionalitu položek ve zvoleném účetním výkazu vzhledem k základní položce.

Dívá se v podstatě na výkazy z toho pohledu, jestli je struktura majetku, výnosů, zdrojů a nákladů stabilní, či k jakým změnám dochází. U vertikální analýzy je třeba pokaždé určit jednu základní položku, vůči které se budou jiné „poměřovat“. U výkazu zisku a ztráty to jsou obvykle tržby, u rozvahy buď celková aktiva, či pasiva.

(Taušl Procházková, Jelínková, 2018)

Vertikální analýza je rozbor podílu absolutních ukazatelů v účetních výkazech ve vswlém (vertikálním) směru za účelem zjištění:

- a) kolik procent na vybraném absolutním ukazateli, jehož hodnota je pro záměr analýzy považována za 100 %, například výkony, majetek celkem, eventuálně u obchodních firem součet tržeb za prodej služeb a zboží, vlastních výrobků, činí analyzovaný ukazatel,
- b) jestli jde o poměr optimální, nebo nikoliv (například podíl vlastního kapitálu na kapitálu celkem), v porovnání s doporučenými hodnotami, konkurencí, finančním plánem,
- c) jestli dynamika vývoje uvedeného poměru je optimální, nebo nikoliv.

(Šiman, Petera, 2010)

U analýzy rozvahy jsou položky výkazu formulovány jako procento z celkových aktiv, případně z celkových pasiv, tudíž z bilanční sumy. Ve výkazu zisku a ztráty se jakožto výchozí pro procentní znázornění konkrétní položky používá velikost celkových tržeb či výnosů. U této analýzy se postupuje výkazy v dílčích letech shora dolů, tudíž vertikálně. Díky analýze lze stanovit strukturu pasiv a aktiv.

Struktura aktiv dává informace o tom, kam podnik investoval kapitál a současně do jaké míry bral v úvahu výnosnost. Zatím co struktura pasiv pomáhá zjišťovat, z jakých zdrojů byla pořízena aktiva.

Vertikální analýzu je možno použít pro mezipodnikové srovnání s ostatními podniky ve stejném oboru, poněvadž nepodléhá vlivu inflace a také pro meziroční porovnání účetních výkazů v delším časovém horizontu. (Hrdý, Krechovská, 2016)

3.3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza účetních výkazů pomocí ukazatelů poměrových je jednou z populárních metod zejména proto, že je třeba dostat rychlou představu o finanční situaci ve společnosti. Podstatou ukazatele poměrového je, že dává do poměru všelijaké položky výkazu zisku a ztráty, rozvahy, eventuálně cash flow.

Je možné proto zkonstruovat velký počet ukazatelů. V praxi se však osvědčilo užívání jediné několika základních ukazatelů roztríděných do kategorií dle dílčích oblastí hodnocení hospodaření a finančního zdraví společnosti.

(Knápková, Pavelková, Šteker, 2013)

Je mluveno o soustavě ukazatelů. A to díky tomu, že společnost je složitým organismem, k jehož vystižení finanční situace nestačí jen jeden ukazatel. Je nepochybné, že k tomu, aby společnost mohla dlouhodobě existovat, musí být nejenom rentabilní, ale i přirozeně zadlužená a likvidní.

(Kislingerová, Hlinica, 2005)

Ukazatele je možno sestavovat jako podílové, kdy poskytují do poměru část celku a celek, či jako vztahové, kdy vkládají do poměru samostatné veličiny například poměr zisku k celkovým aktivům. Příčina, která vedla k širokému užívání poměrových ukazatelů, je fakt, že:

- a) umožňují uskutečňovat analýzu časového vývoje finanční situace uvedeného podniku, jinak řečeno trendovou analýzu,
- b) jsou příhodným nástrojem prostorové analýzy – srovnávání více obdobných firem navzájem,
- c) se mohou používat jako úvodní údaje matematických modelů umožňujících charakterizovat závislost mezi jevy, hodnotit rizika, klasifikovat stavy i předvídat budoucí vývoj.

(Sedláček, 2011)

3.3.3.1 Ukazatele rentability (výnosnosti, ziskovosti)

Ukazatele rentability přísluší v praxi k nejpozorovanějším ukazatelům vzhledem k tomu, že podávají informace o efektu, jakého bylo dopracováno vloženým kapitálem.

$$\text{ukazatel rentability} = \frac{\text{výnos}}{\text{vložený kapitál}} \quad (3)$$

(Kislingerová, Hlinica, 2005)

Rentabilita vloženého kapitálu představuje kritérium hodnocení rentability. Rentabilita vloženého kapitálu je přesně vymezena jako poměr zisku a vloženého kapitálu. Užívají se modifikace ukazatelů rentability, které se různě liší, dle toho, jestli se pro výpočet aplikuje zisk před zdaněním EBT (Earnings before taxes), zisk před úhradou úroků a daní EBIT (Earnings before interested and taxes), zisk po zdanění EAT (Earnings after taxes) nebo zisk po zdanění, který je zvýšen o nákladové úroky, lépe řečeno zvýšený o zdaněné úroky.

Je to určeno tím, že jak daň z příjmů, tak zisk po zdanění i úroky placené z cizího kapitálu zobrazují různé podoby celkového zisku, kterého se dosáhlo užitím celkového vloženého kapitálu. (Dluhošová, 2008)

EAT zisk po zdanění lze zjistit jako výsledek hospodaření za účetní období. EBT zisk před zdaněním se vypočítá jako EAT + daň za běžnou činnost + daň za mimořádnou činnost. EBIT zisk před úroky lze vypočítat jako EBT + nákladové úroky. (Scholleová, 2008)

ROA – Ukazatel rentability celkových aktiv (Return on total assets)

Ukazatel ROA je nejvýznamnějším ukazatelem efektivnosti podnikání. Podává informace o výši efektu, jenž vytváří majetek společnosti, a který je poté rozdělen na čistý zisk, daň z příjmů a placený úrok.

Pomocí ukazatele ROA se posuzuje výkonnost společnosti bez ohledu na, jak je vysoká daňová sazba (užívá k výpočtu nezdaněný zisk), kapitálovou strukturu (zisk je považován za výnos vlastního kapitálu a nákladové úroky jsou považovány za výnos cizího kapitálu).

$$ROA = \frac{\text{EBIT (zisk před zdaněním a nákl. úroky)}}{\text{kapitál (akiva)}} (\%) \quad (4)$$

(Šiman, Petera, 2010)

Tento ukazatel se řadí mezi základní poměrové ukazatele. Jestliže má společnost nízkou produktivitu svých aktiv, tak se její čistý zisk snižuje. Kavan (2002) oproti výše zmíněnému vzorci uvádí následující vzorec:

$$\text{Výnosnost celkových aktiv} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{aktiva}} \quad (5)$$

(Kavan, 2002)

ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu (return on equity)

Ukazatel posuzuje výnosnost kapitálu, který do společnosti vložili vlastníci, a to nepřímo i přímo pomocí nerozděleného zisku. Je vymezen jako poměr čistého zisku a vlastního kapitálu.

S pomocí tohoto ukazatele mohou investoři zhodnotit, jestli jejich kapitál přináší dostačující výnos odpovídající riziku investice. Hodnota ukazatele by měla být zpravidla vyšší, než je výnosnost bezrizikové investice, či výnosnost alternativní stejně rizikové investice.

$$\text{ROE} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (6)$$

(Hrdý, Krechovská, 2016)

Hodnota ukazatele roste s růstem zisku, se snižováním úroků věřitelů a se snižováním daňového zatížení. Kavan (2002) oproti výše zmíněnému vzorci uvádí následující vzorec:

$$\text{Výnosnost vlastního jmění} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní jmění}} \quad (7)$$

(Kavan, 2002)

ROS – ukazatel rentability tržeb (return on sales)

Tento ukazatel ziskovosti tržeb bývá také uváděn jako ziskové rozpětí nebo zisková marže. Podíl zisku k tržbám udává schopnost společnosti dosahovat zisku při určité úrovni tržeb. Sděluje, kolik Kč zisku dovede společnost vyprodukovat na 1 Kč tržeb.

$$\text{ROS} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{tržby}} \quad (8)$$

Jestliže v čitateli je použit zisk po zdanění, jde o tzv. čistou ziskovou marži. V případě, že by bylo vycházeno ze zisku před úroky a zdaněním, tak by šlo o tzv. provozní ziskovou marži. Všeobecně platí, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím je příznivější. Na druhou stranu nízká hodnota ukazatele s vysokým objemem tržeb a rychlým obratem zásob by mohla být příznivější v případě, že by tomu bylo naopak.

(Hrdý, Krechovská, 2016)

Ukazatel udává, kolik korun zisku společnost utvoří z jedné koruny tržeb. Jestliže se ukazatel nevyvíjí uspokojivě, je pravděpodobné, že ani v jiných ukazatelích nebude situace uspokojivá. Scholleová (2017) oproti Hrdému (2016) uvádí tento vzorec:

$$\text{ROS} = \frac{\text{EAT}}{(\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží})} \quad (9)$$

(Scholleová, 2017)

3.3.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity zobrazují, jak je společnost schopna využívat dílčí majetkové části. Vyjadřuje, jestli má přebytečné kapacity, nebo nedostatek produktivních aktiv a poté nebude moci uskutečňovat růstové příležitosti. U ukazatelů aktivity se lze shledat se dvěma typy:

- a) počtem obrátů
- b) dobou obratu

Ukazatele obratovosti podávají informace o počtu obrátek za dané období, tzn. kolikrát přesahují roční hodnotu položky a vypočítá se tím její obratovost. Čím vyšší je počet, tím je majetek kratší dobu vázán a většinou se zvyšuje zisk.

Ukazatele doby obratu znázorňují průměrnou dobu konání jedné obrátky majetku. Je usilováno o to, aby byla tato doba co nejkratší, a zároveň aby byl zvýšen počet obrátek, lépe řečeno, aby byla minimalizována doba obratu a maximalizovány obrátky.

(Scholleová, 2017)

Vysoké hodnoty značí nestabilitu společnosti v dlouhodobém časovém úseku, která je způsobena vyšším než nezbytným množstvím aktiv. Když jsou hodnoty nízké, tak společnost nerealizuje dostatečné množství tržeb, dále nevyužívá uspokojivě své výrobní kapacity, zařízení a stroje. (Lee, Lee, Lee, 2009)

Doba obratu zásob (DOZ) zobrazuje průměrný počet dnů, po něž jsou zásoby v podniku do doby jejich spotřeby. Doba obratu zásob vyjadřuje, jak dlouho jsou oběžná aktiva ve dnech vázána ve formě zásob.

Obrátka zásob zobrazuje počet obrátek, to znamená kolikrát se přemění zásoby v další formy oběžného majetku. Podniky, které otáčí zásoby rychle, požadují poměrně malé zásoby s ohledem na objem tržeb. Hodnocení obratu zásob je někdy ztíženo řadou vlivů. Například nízký ukazatel obratu zásob může vést k hromadění zásob na hrazení sezónní poptávky.

Obdobně u extrémně vysokého ukazatele zásob je možno indikovat nízký stav zásob, což může také vést k tomu, že společnost nebude mít dostatek zásob na zajištění aktivit podniku. Zpravidla není ideálním ukazatelem obratu zásob. Vychází se z velikosti společnosti, typu podnikání, metody hodnocení zásob a dalších. (Staňková, 2007)

$$DOZ = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/360} \quad (10)$$

(Scholleová, 2017)

Doba obratu pohledávek se určí jako poměr průměrných pohledávek a průměrných denních tržeb. Ukazatel zobrazuje, jak dlouho je majetek společnosti vázán ve formě pohledávek. Stanovuje, za jak dlouho jsou pohledávky splaceny. Hodnota ukazatele by se měla shodovat s průměrnou dobou splatnosti faktur.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\left(\frac{\text{tržby}}{365}\right)} \quad (11)$$

(Hrdý, Krechovská, 2016)

Doba splácení závazků zobrazuje dobu ve dnech, po kterou dodavatelé poskytují společnosti obchodní úvěr. Jednodenní tržby se vypočítají jako podíl hodnoty tržeb za určité období a počtu dnů za posuzované období.

$$\text{Doba splácení závazků} = \frac{\text{hodnota závazků z obchodního styku}}{\text{jednodenní tržby}} \quad (12)$$

(Šiman, Petera, 2010)

3.3.3.3 Ukazatele likvidity

Zobrazují schopnost společnost dostát svým závazkům. Těsně navazují na ukazatele finanční závislosti. Likvidita je definována jako souhrn veškerých potenciálně likvidních prostředků, které jsou v podniku k dispozici pro úhradu svých splatných závazků.

Ukazatele hodnotí to, čím se dá platit (čítatel) a to, co se musí zaplatit (jmenovatel). Rozdělují se dle likvidnosti položek aktiv jmenovaných do čitatele z rozvahy a věnují se nejlíkvidnější části aktiv.

Jejich nevýhodou je, že klasifikují likviditu dle zůstatků finančního neboli oběžného majetku. Ta ale z větší části závisí na příštích cash flow. (Sedláček, 2011)

Běžná likvidita zobrazuje, kolikrát jsou vyšší oběžná aktiva než závazky krátkodobé. To znamená, kolikrát je společnost schopna uspokojit věřitele, kdyby proměnila veškerá oběžná aktiva na peníze. Doporučené hodnoty jsou 1,8–2,5, přesto pro dnešní podniky rychlého rozvoje jde zejména o nesmyslně velké zadržování majetku.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (13)$$

(Scholleová, 2017)

Čím je běžná likvidita větší, tím je oběžný majetek lépe kryt dlouhodobými zdroji, což vede k možnému snížení platební neschopnosti. (Grünwald, Holečková, 2007)

Pohotová likvidita zobrazuje podíl, z něhož se berou v úvahu jen pohotové prostředky z oběžných aktiv, například peníze na bankovních účtech, pokladní hotovost, obchodovatelné cenné papíry. Doporučená hodnota by měla být v rozmezí 1–1,5. Výše tohoto ukazatele je závislá na typu činnosti podniku, na jeho strategii v oblasti finančního hospodaření, na odvětví, do kterého je zařazen apod. Významnou roli má rovněž hodnocení vývoje ukazatele. Předpokládané zlepšení platební a finanční situace by měl zobrazovat růst a naopak.

$$\text{Pohotov$$
á likvidita = $\frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$ (14)

(Dluhošová, 2008)

Ukazatel peněžní (okamžité) likvidity je „nejstriktnějším“ ukazatelem. Porovnává nejlíkvídnější složky oběžných aktiv se závazky krátkodobými. Výpočet má dvě varianty, a to buď jako peněžní nebo okamžitá likvidita. Krátkodobý finanční majetek je totožný s položkami rozvahy, která obsahuje peníze na účtech, v hotovosti, cenné papíry s dobou splatnosti do jednoho roku či určené k prodeji. U těchto prostředků se většinou nezahrnuje položka časového rozlišení. Doporučené hodnoty jsou od 0,2 do 0,5 lépe řečeno 0,2 až 1 eventuálně 0,2–0,7.

$$\text{Okamžit$$
á likvidita = $\frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{okamžit$ ě splatné závazky} (15)

(Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Čižinská (2018) udává oproti uvedenému vzorci následující vzorec.

$$\text{Okamžit$$
á likvidita = $\frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$ (16)

(Čižinská, 2018)

3.3.3.4 Ukazatele zadluženosti

Slouží k hodnocení finanční stability společnosti. Podmínkou je ovšem rovnováha majetkové a finanční struktury. Ukazatele stability tudíž všeobecně hodnotí rovnováhu mezi zdroji financování a alokací do majetku společnosti.

Ke klasifikování finanční struktury se užívá mnoho ukazatelů zadluženosti, které jsou vyvoděny z rozvahy, vznikající z rozboru vztahů mezi položkami vlastního kapitálu, celkového kapitálu a cizích zdrojů.

Zadluženost je skutečnost, zda společnost využívá k financování aktiva a cizí zdroje neboli dluhy. Společnost by měla užívat cizí kapitál v případě, že je výnosnost vloženého celkového kapitálu vyšší, než jsou náklady, které jsou spojené s jeho použitím. Lze jmenovat například úrok placený z cizího kapitálu. (Hrdý, Krechovská, 2016)

Co se týče zadluženosti, všeobecně platí, čím je objem závazků vyšší, tím je důležitější věnovat bedlivost tvorbě prostředků na jejich splácení. (Růčková, 2010)

Celková zadluženost zobrazuje míru zadluženosti společnosti vzhledem k bilanční sumě (celkovým pasivům nebo aktivům). Zadluženost společnosti by měla být adekvátní ke konkrétním podmínkám a situaci společnosti. Bilanční pravidlo vyrovnání rizika udává doporučení pro zadluženost společnosti.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{celkové dluhy}}{\text{celková aktiva}} \quad (17)$$

(Taušl Procházková, Jelínková 2018)

U celkové míry zadluženosti by se doporučená hodnota měla pohybovat v rozmezí 30–60 % . (Sedláček, 2011)

Kvóta vlastního kapitálu doplňuje ukazatel celkové zadluženosti. Ukazatel zobrazuje finanční nezávislost firmy. Ukazatel celkové zadluženosti a ukazatel kvóta vlastního kapitálu podávají informace o finanční struktuře firmy například o skladbě kapitálu. Součet těchto dvou ukazatelů je roven jedné. Převrácená hodnota kvóty vede k finančnímu zadlužení společnosti.

Jestliže je hodnota koeficientu vyšší než 30 %, je možno vyvodit, že společnost dosahuje dostatečných zisků. Naopak extrémní hodnoty udávají, že je společnost překapitalizována.

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (18)$$

(Sedláček, 2011)

Ukazatel úrokového krytí podává informace o tom, kolikrát je společnost schopna krytí úroky cizího kapitálu potom, co jsou zaplacené veškeré náklady, které souvisejí s produktivní činností společnosti. Ukazatel úrokového krytí se vypočítá jako poměr zisku bez úroků a zdaněním k nákladovým úrokům.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad (19)$$

(Berman, Knight, 2011)

Jestliže se ukazatel úrokového krytí rovná jedné, znamená to, že na zaplacení úroků je potřeba celý zisk, a tudíž na vlastníky nic nezůstane. Pokud jsou úroky pokryty ziskem 3x až 6x, je to označováno za dostačující. (Sedláček, 2011)

Zadluženost vlastního kapitálu ukazuje, kolikrát dluh převyšuje cenu vlastního kapitálu. Z tohoto ukazatele lze zjistit podíl cizích zdrojů na vlastním kapitálu.

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (20)$$

(Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

4 Charakteristika podniku

Zemědělská společnost Dobříš, spol. s r.o. je středně velkým podnikem. Hospodaří v okresech Příbram a Praha-západ ve středních Čechách. Právní forma firmy je společnost s ručením omezeným. Podnik byl založen v roce 1993. Počet zaměstnanců se v letech 2014–2018 pohyboval v rozmezí 67–80.

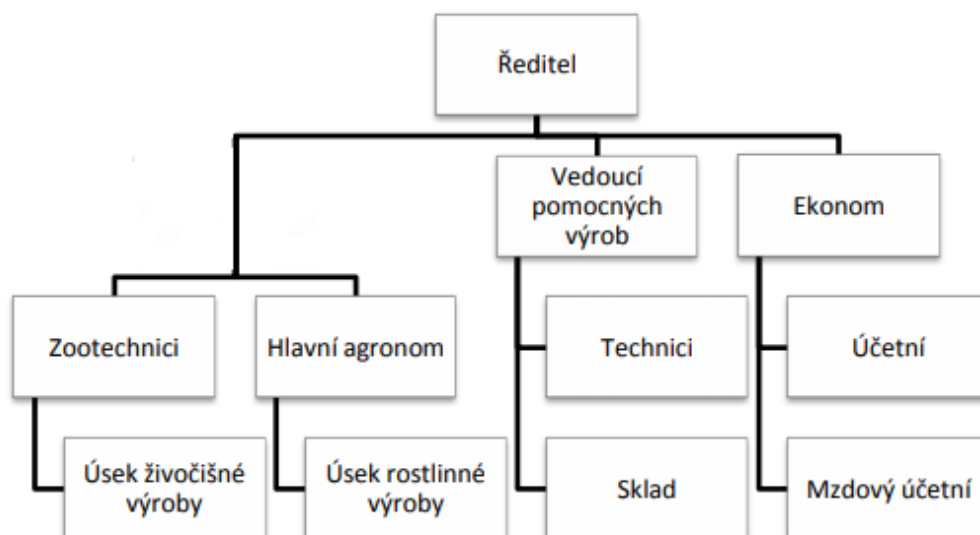
Společnost se zaměřuje na provoz zemědělské činnosti, který se soustředí především na živočišnou a rostlinnou výrobu. Další činnosti firmy jsou výroba elektrické energie, chov ryb a provozování myslivosti ve vlastní honitbě.

Tabulka 2 – Průměrné počty zaměstnanců, průměrné hrubé mzdy za účetní období

Kategorie	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Zaměstnanci	80	79	74	71	67
Mzdové náklady (Kč)	19 397	19 268	18 603	18 721	19 505
Meziroční změna (%)		-1	-3	1	4
Průměrná měsíční hrubá mzda (Kč)	20 297	20 523	21 580	22 620	25 425
Meziroční změna (%)		1	5	5	12
Roční celopodniková hrubá mzda (Kč)	19 397 459	19 268 380	18 603 266	18 721 402	19 504 972

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

Obrázek 1 – Organizačně řídicí struktura

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

4.1 Živočišná výroba

Je dislokována ve střediskách Dražetice, Mokrovraty a Čelina. Výroba je zaměřena na produkci mléka a masa. Na Mokrovratech a v Dražeticích je situován chov skotu. Společnost se vyznačuje chovem českého červeného strakatého skotu. Obě farmy jsou po rekonstrukci stájí a dojíren. V Dražeticích se rekonstrukce odehrála v roce 2014 a v roce 2017 se dokončila rekonstrukce i na farmě Mokrovraty.

Na Mokrovratech je ustájeno zhruba 320 kusů dojníc a společnost zde využívá dojírnu 2x9 rybinova Baumatic. Pro vyhledávání řídí jsou zde použity pedometry od firmy Bautic. Veškeré informace o zvířatech se ukládají a zapisují do programu smart Dairy Hertmetrix, který napomáhá k řízení farmy. Dále je na farmě situován pastevní odchov krav bez tržní produkce mléka, zhruba 80 kusů.

V Dražeticích je umístěno 430 kusů dojníc a produkci zajišťuje dojírna 2x12 Baumatic s rychlým odchodem. Na obou farmách se mléko uchovává v chladicích tancích od firmy Delaval.

Odchov telat do 60 dnů si každá farma zajišťuje sama. Po odstavu od mléčné náhražky od firmy Enerlac Volac je většina telat přemístěna na farmu Mokrovraty. Býčci, než se prodají, se vykrmí do 250-300 kg. Jalovičky se po dosažení 7 měsíců vracejí na farmu Dražetice, kde pokračuje jejich odchov a následné připuštění.

Reprodukční služby zemědělské společnosti zajišťuje firma CRV Czech Republic. Minerální a vitamínové doplňky se nakupují od firmy MIKROP Čebín, která se stará i o celkové poradenství ohledně chovu skotu a výživy zvířat. Obě farmy mají krmný samochodný vůz Faresin od firmy Dagros.

Odchov prasat probíhá na farmě Čelina. Část chovu byla zrekonstruována v roce 2019 a osazena technologií od firmy Schauer. V Čelině se chová zhruba 140 prasnic, 400 selat v předvýkrmu a 800 prasat ve výkrmu. Celá společnost má uzavřený obrat stád.

Tabulka 3 – Roční stavy mladých zvířat

Kategorie	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Telata savá	156	125	149	133	164
Telata v teletníku	439	439	417	411	468
Jalovice	298	240	337	300	307
Vysokobřezí jalovice	63	142	103	54	105
Skot výkrm	274	36	0	0	0
Prasničky	27	55	52	44	33
Selata do odstavu	146	182	225	324	129
Předvýkrm prasat	239	272	397	325	371
Výkrm prasat	743	678	781	785	901
Jehňata odstavená	2	8	5	3	0
Mladé ovce	0	0	3	2	0

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

Tabulka 4 – Roční stavy základního stáda

Kategorie	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Pastva krávy	66	72	86	81	78
Pastva plemenný býk	1	2	1	2	2
Dojnice	656	701	714	766	760
Kanci chovní	63	2	2	2	2
Prasnice chovné	123	124	134	135	130
Ovce	7	7	6	8	2
Berani	2	2	1	1	0

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

4.2 Rostlinná výroba

V rámci rostlinné produkce se 3/4 objemných krmiv (siláž, senáž) vyrábí pro potřeby živočišné výroby, a to zejména pro chov skot a 1/4 pro chod bioplynové stanice. Obiloviny zemědělská společnost pěstuje za různými účely. Například veškerý ječmen, část žita a část pšenice se prodává do potravinářského průmyslu, zbytek obilovin se zkrmuje prasatům a skotu.

V posledních 2 teplotně nadprůměrných letech byla zaznamenána nedostatečná produkce objemných krmiv pro udržení maximálního výkonu bioplynové stanice a zajištění kvalitních senáží pro živočišnou sekci. Z těchto důvodů zvažuje společnost navyšovat plochy pícnin, a to především vojtěšky. V souvislosti s tím dochází k poklesu

výměry pšenice ozimé a řepky ozimé. Na druhou stranu se v posledních letech podařilo vyrobit kvalitní žito sečené nazeleno, které pomohlo překlenout zbylý nedostatek surovin.

Půda je mimo klasických hnojiv obohacována velkým množstvím statkových hnojiv a digestátem z bioplynové stanice. Agronomové mají k dispozici 13 traktoristů a mechanizaci zajišťuje 11 traktorů Johndeer, kombajny a řezačky značky claas: claas lexion 770, claas lexion 600, claas jaguar 850, pro setí a nakládání se využívají stroje od firmy Kinze. Nově byla pořízena sečka na obilí a řepku horsch pronto 8DC. Dopravní technika se skládá z návěsů Anaburger a ZDT Zemědělská a dopravní technika Nové Veselí.

V Zemědělské společnosti se klade důraz na péči o půdu. Část kukuřice byla v posledním roce založena pomocí technologií strip-till, díky níž dochází k minimalizaci eroze půdy. Na podniku se používá převážně orná technologie, kterou zajišťují pluhů roudnické výroby a pluh značky Lemken (obracecí). Pro přípravu půdy je hojně využíván předset'ový kompaktor farmet 6 m.

K ochraně rostlin je využíván tažný postřikovač napa 24 m od firmy AGRIO MZS, s.r.o. Křemže, který zvládne uspokojit svým výkonem téměř veškeré potřeby firmy. Pícní technika, skládající se ze sekačky, žacíh strojů, nahrabovaček (pro sběr slámy a sena) a senážních vozů, je pořízena od firmy Pöttinger.

Tabulka 5 – Roční stav pěstovaných plodin v hektarech

Plodina	Rok			
	2015	2016	2017	2018
Ječmen ozimý	216,47	184,57	230,25	231,23
Jetel	15,38	81,28	89,43	89,41
Kukuřice	498,91	500,54	497,46	488,34
Oves	0	30,78	15,66	17,96
Pšenice ozimá	500,31	407,81	488,81	377,32
Řepka ozimá	400,92	394,78	366,5	408,37
Směsi PVN s ost. p.	2,29	0	0	0
Směsi s převahou bílk. p. s obilovinami	35,11	0	0	0
Trávy	44,87	42,62	20	18,63
Vojtěška	90,93	63,84	63,84	85,77
Žito ozimé	137,95	228,81	130,58	186,83
TTP	661,71	649,27	685,79	690,45

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

4.3 Výroba elektřiny

Elektrickou energii podnik vyrábí ve dvou provozovnách. Zejména jde o Fotovoltaickou elektrárnu v Dobříši a o Bioplynovou stanici v Mokrovratech. **Bioplynová stanice v Mokrovratech** slouží k přeměně organických látek na využitelnou energii. Dosahuje maximálního výkonu 625 kWh. Vstupními látkami pro provoz bioplynové stanice jsou hnůj, kejda prasat, kejda skotu, silážovaná kukuřice a travní senáže. Je schopna ročně vyrobit 5 475 MWh při maximálním výkonu. Při průměrné roční spotřebě 3,279 MWh na jednu domácnost dokáže zásobit téměř 1 670 domácností. Vyrobena elektrická energie je celoročně dodávána do sítě. Část vyrobené energie se využívá k pokrytí spotřeby elektrické energie samotného areálu v Mokrovratech. **Fotovoltaická elektrárna v Dobříši** dosahuje výkonu 301 kWp. V podmínkách firmy je ročně schopna vyrobit 350 MWh. Při průměrné spotřebě elektřiny 3,279 MWh v České republice pokryje její roční výroba spotřebu ve více než 100 domácností. Stejně jako bioplynová stanice tak i fotovoltaická elektrárna dodává celoročně vyrobenou energii do sítě, přičemž část slouží k pokrytí spotřeby v areálu Dobříš.

4.4 Myslivost

Myslivost je provozována v honitbě Dražetice. Honitba o výměře 1 286 ha se rozkládá kolem obcí Borotice, Hubenov u Borotic, Dražetice, Chramiště a Kozí Hory. Honitba se z větší části nachází v kopcovitém kraji nad říčkou Kocábou. Nejvyššími body jsou vrchy Kateřinka (507 m. n. m.) a Rohatec (518 m. n. m.). Naopak nejnižším bodem je údolí říčky Kocáby (300 m. n. m.). V honitbě žije různá lesní zvěř jako je například srnec obecný, jelen evropský, daněk evropský, muflon, prase divoké, jezevec lesní, liška obecná anebo zajíc polní.

4.5 Chov ryb

Chov ryb a prodej živých ryb obstarává dceřiná firma ANAS, spol. s r.o. Podnik hospodaří na 80 ha rybníků a ročně z nich vyloví kolem 50 t ryb různých věkových kategorií. Společnost chová hlavně kapry a v menší míře také další druhy ryb jako jsou například candát, štika, lín, sumec, amur, tolstolobik. Sádky podniku se nacházejí v obci Višňová u Příbrami.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Interní analýza podniku

Tabulka 6 – Výnosnost a tržby základních plodin v letech 2014–2018

Rok	Plodina	Výnos (t/ha)	Výměra (ha)	Sklizené množství (t)	Tržby (Kč)	Část ročních tržeb v %
2014	Pšenice ozimá	5,43	501,72	2723,41	4 311 900	5%
	Žito ozimé	4,93	148,66	732,62	1 319 524	2%
	Řepka ozimá	3,33	412,69	1374,91	11 160 000	14%
2015	Pšenice ozimá	5,2	499,99	2600,1	5 731 009	7%
	Žito ozimé	5,08	137,95	700,51	2 527 390	3%
	Řepka ozimá	3,35	400,92	1342,96	10 686 320	13%
2016	Pšenice ozimá	5,32	407,81	2171,41	5 296 986	7%
	Žito ozimé	5,2	228,49	1189,15	1 021 102	1%
	Řepka ozimá	2,89	394,78	1139,9	15 187 368	20%
2017	Pšenice ozimá	3,24	488,81	1585,05	3 450 668	4%
	Žito ozimé	3,13	126,68	397,06	3 158 244	4%
	Řepka ozimá	2,46	366,5	900,54	9 316 452	11%
2018	Žito ozimé	4,17	186,83	778,37	1 411 978	2%
	Řepka ozimá	2,82	408,01	1151,31	10 689 783	12%

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

V tabulce č. 6 lze vidět, že položka tržby obsahuje částku, která konstatuje tržby za daný kalendářní rok. Tržby z rostlinné výroby byly v roce 2016 největší za celé sledované období, činily 28 % z celkových tržeb zemědělské společnosti.

V roce 2018 byly tržby z rostlinné výroby nejmenší, a to 14 %. Za celé sledované období řepka ozimá zaujímá největší podíl na tržbách z rostlinné výroby.

Tabulka 7 – Tržby za vlastní výkony v letech 2014–2018 v tis. Kč

Tržby	Rok				
	2014	2015	2016	2017	2018
Tržby za ŽV	54 866	57 124	47 887	63 800	67 601
Tržby za mléko	35 089	33 001	29 710	41 693	50 880
Tržby za prasata	5 802	4 604	4 786	5 463	4 089
Tržby za skot	12 051	17 472	11 980	15 083	11 290
Ostatní tržby	1 923	2 046	1 410	1 562	1 342
Tržby za RV	17 527	20 516	22 031	16 229	12 407

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

Za celé sledované období 2014–2018 má značný a největší podíl na tržbách živočišná výroba. Největší podíl na živočišné výrobě mají zejména tržby za mléko.

V roce 2018 představovalo mléko 65 % z celkových tržeb a rostlinná výroba zaujímala pouze 16 %.

V roce 2014 tržby za mléko činily 50 %, oproti roku 2018 se tržby snížily o 15 %. Do živočišné výroby se započítávají jak tržby za mléko, tak tržby za skot a prasata. V roce 2016 rostlinná výroba vykazovala největší tržby za celé sledované období. Naopak živočišná výroba v roce 2016 zobrazovala nejmenší tržby za celé sledované období.

Graf 1 – Tržby za vlastní výkony v roce 2018

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 2 – Tržby za vlastní výkony v roce 2014

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 8 – Stav živočišné výroby v letech 2014–2018

Užitkovost						
	2016		2017		2018	
Celkový stav prasat Čelina	1 591		1 615		1 566	
	Počet (ks)	Užitkovost	Počet (ks)	Užitkovost	Počet (ks)	Užitkovost
z toho prasnice	134	20,42 selat/1prasnici	135	19,65 selat/1prasnici	130	19,25 selat/1prasnici
Celkový stav skotu Mokrovraty	785		788		861	
	Počet (ks)	Užitkovost	Počet (ks)	Užitkovost	Počet (ks)	Užitkovost
z toho dojnice	229	6 187 kg/ks	241	6 302 kg/ks	317	7 030 kg/ks
Celkový stav skotu Dražetice	1 021		957		1 021	
	Počet (ks)	Užitkovost	Počet (ks)	Užitkovost	Počet (ks)	Užitkovost
z toho dojnice	314	8 018 kg/ks	352	7 612 kg/ks	439	7 611 kg/ks

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

V roce 2018 došlo k navýšení počtu skotu na obou farmách, tudíž společnost v tomto roce evidovala 1 882 ks skotu. Tržby za živočišnou výrobu v roce 2018 činily 75 % z celkových tržeb Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o.

Nejvyšší užitkovost z prasnic na farmě Čelina, společnost zaznamenala v roce 2016, kdy užitkovost činila 20,42 selat/1 prasnici. V tomto roce se narodilo nejvíce selat za celé sledované období, a to 2 736 kusů.

Na farmě Mokrovraty byla největší užitkovost v roce 2018, kde činila 7 030 kg/ks. V tomto roce společnost zaznamenala 317 dojnic. Oproti roku 2016 došlo k navýšení dojnic téměř o 90 %.

Na farmě Dražetice je užitkovost mléka za celé sledované období větší než na farmě Mokrovraty. V roce 2016 měla společnost největší užitkovost, která činila 8 018 kg/ks. V tomto roce společnost evidovala 1 021 veškerého skotu.

5.1.1 Dotace

Zemědělská společnost Dobříš, spol. s r. o. každý rok podává žádost o udělení dotací pro podporu živočišné a rostlinné výroby. Podnik využívá tři zdroje provozních dotací.

První jsou dotace poskytované na základě jednotné žádosti, která je částečně spolufinancována ze zdrojů Evropské unie a částečně ze státního rozpočtu České republiky. Jedná se o dotace JŽ¹ AEKO², JŽ VCS³ – bílkovinné plodiny, dojnice, masné tele, JŽ SAPS⁴, JŽ GREENING⁵, JŽ PVP⁶. (SZIF, 2013)

Dále společnost žádá o dotace poskytované výhradně z rozpočtu České republiky. Tyto dotace poskytuje MZe⁷ ČR, a to na základě pravidel, označovaných jako „Zásady“. Podnik využívá tuto formu dotace především na udržování a zlepšení genetického potenciálu, zejména pro podporu ověřování původu a kontrolu užitkovosti. (eAGRI, 2018)

Poslední dotace jsou poskytované od PGRLF⁸. Společnost využívá od tohoto poskytovatele dotace pro podporu poskytovanou na pojištění plodin a zvířat. Ve sledovaném období jsou také zachyceny dotace úroky z úvěrů, které byly využity na nákup řezačky a kombajnu. (PGRL, 2020)

Mimo provozních dotací společnost využívá ještě investiční dotace, které jsou orientovány na rozvoj podniku, tj. na potřebné rekonstrukce a modernizace provozu, případně na pořízení nových strojů. Společnost v uplynulých letech úspěšně zrealizovala projekt spolufinancovaný z Programu rozvoje venkova, který byl zaměřený na nákup obrabeče píce, shrnovače píce a pořízení nové chladicí nádrže na mléko pro chov skotu v Mokrovrstech. Další úspěšný projekt, rovněž spolufinancovaný z Programu rozvoje venkova, se soustředil na nákup samohodného míchacího krmného vozu, krmného vozíku pro telata, samojízdného smykového nakladače na vyhrnování a manipulaci s podestýlkou a přepravníku na dobytek. Třetí projekt, který se podařilo realizovat ve sledovaném období a dokončit, byl projekt zaměřený na výstavbu nové porodny, navýšení kapacity stáje pro dojnice, modernizaci potřebných technologií včetně rekonstrukce technologie odklizu

¹ JŽ – jednotná žádost,

² AEKO – agroenvironmentálně-klimatické opatření

³ VCS – dobrovolné podpory vázané na produkci

⁴ SAPS – jednotná platba na plochu

⁵ Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí

⁶ PVP – přechodné vnitrostátní podpory

⁷ MZe – Ministerstvo zemědělství

⁸ PGRLF – Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s.

keжды v této stáji. Dále byla provedena výstavba specializované přístavby s vanou na dezinfekci paznehtů a rekonstrukce dojírny. I tento projekt byl spolufinancovaný z Programu rozvoje venkova. (zdroj: osobní konzultace s vedením firmy)

Z tabulky č. 9 lze vyčíst, že největší podíl mají dotace z rostlinné výroby, a to díky dotacím poskytnutých na základě jednotné žádosti.

Tabulka 9 – Přehled výše dotací v letech 2014–2018 v tis. Kč

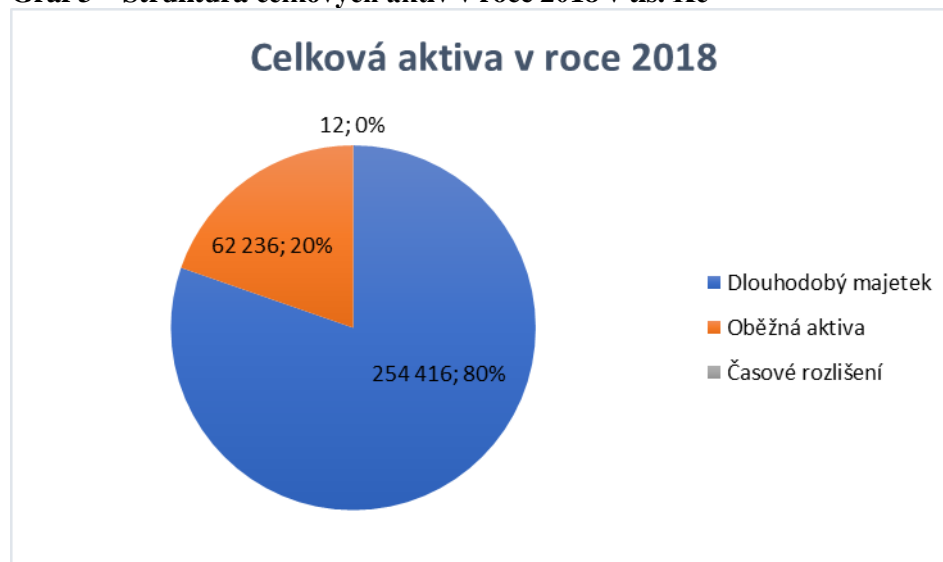
Položka	Roky				
	2014	2015	2016	2017	2018
Ostatní provozní výnosy					
Dotace RV ⁹	14 503	14 553	20 925	17 382	16 910
Dotace RV+ŽV	x	1 053	856	841	741
Dotace ŽV ¹⁰	2 186	3 728	9 303	8 918	4 897
Výnosové úroky a podobné výnosy					
Dotace RV	234	159	103	75	227

Zdroj: zpracováno dle interních materiálů podniku

5.2 Struktura aktiv v roce 2018

Aktiva jsou tvořena z 80 % z dlouhodobého majetku a z 20 % oběžného majetku.

Graf 3 – Struktura celkových aktiv v roce 2018 v tis. Kč

Zdroj: rozvaha podniku 2018

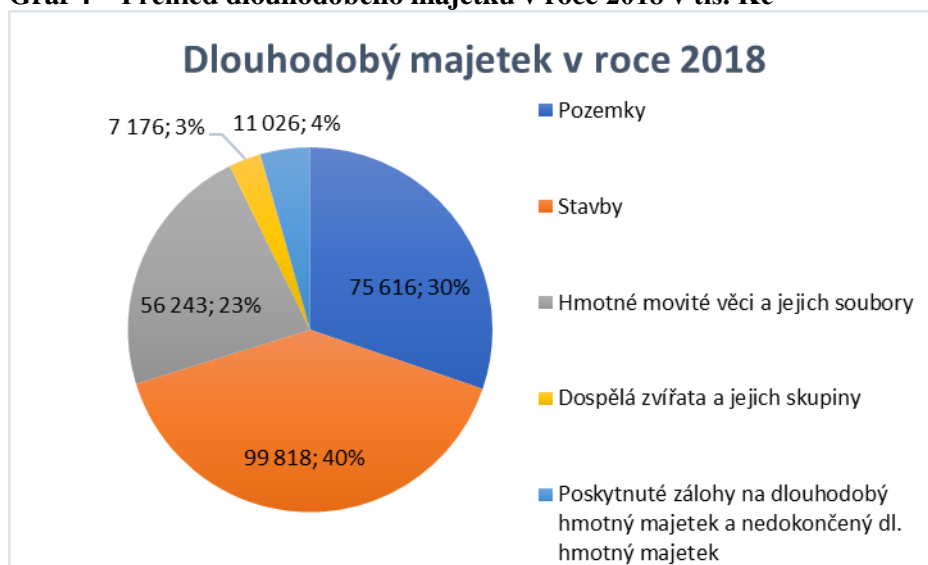
⁹ RV – rostlinná výroba

¹⁰ ŽV – živočišná výroba

5.2.1 Charakteristika dlouhodobého hmotného majetku

Největší podíl na dlouhodobém hmotném pozemku tvoří stavby, jejich podíl na celkových stálých aktivech činí 40 %. Další největší podíl tvoří pozemky a hmotné movité věci a jejich soubory, které zejména představují zemědělskou techniku. Menší částí se na dlouhodobém majetku podílejí poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek, nedokončený dlouhodobý hmotný majetek ve výši 4 %.

Graf 4 – Přehled dlouhodobého majetku v roce 2018 v tis. Kč

Zdroj: rozvaha podniku 2018

5.2.2 Charakteristika oběžných aktiv v roce 2018

Strukturu oběžných aktiv největší částí tvoří zásoby, a to 40 %. Téměř polovinu zásob tvoří výrobky. Druhou polovinu tvoří z malé části mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny, materiál a nedokončená výroba a polotovary.

Druhý největší podíl na oběžných aktivech spočívá v krátkodobých pohledávkách, a to 39 %.

Téměř jednu polovinu krátkodobých pohledávek tvoří pohledávky z obchodních vztahů a z druhé poloviny pohledávky ostatní.

Největší podíl na pohledávkách ostatních mají dohadné účty aktivní, které tvoří téměř jejich polovinu. Peněžní prostředky tvoří 21 % z celkových oběžných aktiv.

Graf 5 – Přehled oběžných aktiv v roce 2018 v tis. Kč

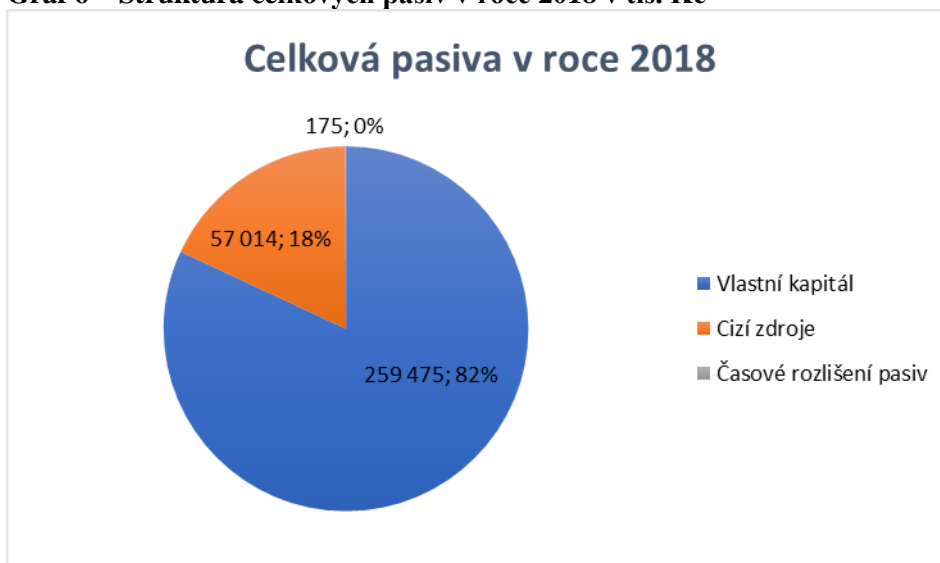

Zdroj: rozvaha podniku 2018

5.3 Struktura pasiv v roce 2018

Struktura pasiv je tvořena vlastním kapitálem z 82 % a cizími zdroji z 18 %.

Graf 6 – Struktura celkových pasiv v roce 2018 v tis. Kč

Zdroj: rozvaha podniku 2018

5.3.1 Charakteristika vlastního kapitálu

Největší díl na struktuře vlastního kapitálu má výsledek hospodaření minulých let. Tvoří 82 % z celkového vlastního kapitálu. Druhou největší položkou vlastního kapitálu je ážio a kapitálové fondy, které činí 12 %.

Výsledek hospodaření běžného účetního období se oproti minulému roku 2017 snížil a nyní v roce 2018 tvoří 6 %. Více viz příloha č. 2 Rozvaha-pasiva.

Graf 7 – Přehled vlastního kapitálu v roce 2018 v tis. Kč

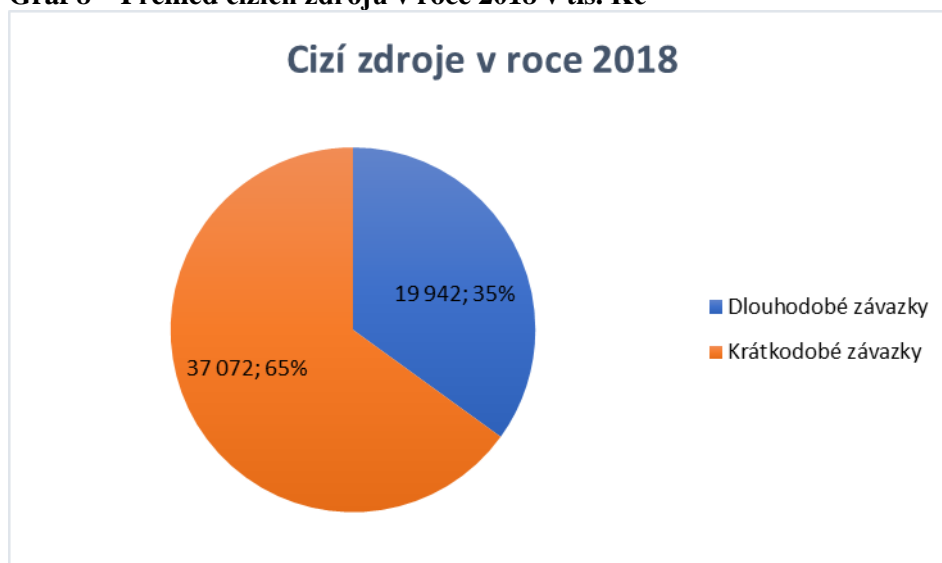
Zdroj: rozvaha podniku 2018

5.3.2 Charakteristika cizích zdrojů

Cizí zdroje jsou z 65 % tvořeny krátkodobými závazky. Největší část krátkodobých závazků tvoří závazky z obchodních vztahů, a to ve výši téměř 90 %. Další položkou krátkodobých závazků jsou závazky vůči zaměstnancům a závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, které činí pouze malé procento.

Dlouhodobé závazky jsou tvořeny z 35 % z celkových cizích zdrojů. Především se jedná o odložený daňový závazek, který tvoří přes polovinu dlouhodobých závazků. Další položky, které tvoří dlouhodobé závazky, jsou závazky k úvěrovým institucím a jiné závazky.

Graf 8 – Přehled cizích zdrojů v roce 2018 v tis. Kč

Zdroj: rozvaha podniku 2018

5.4 Rozbor výkazu zisku a ztráty

Z grafu č. 9 je možno odvodit, že tržby z prodeje výrobků se meziročně nepatrně zvýšily. Tržby z prodeje vlastních výrobků se zvýšily zejména z důvodu, že vzrostly tržby z prodeje mléka. Dále je možno z grafu vyčíst, že výkonová spotřeba se meziročně zvýšila. Naopak tržby za prodej zboží se snížily. Osobní náklady meziročně nepatrně vzrostly. Je to způsobeno tím, že se některé položky osobních nákladů zvýšily, zejména se jedná o mzdové náklady a náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění.

Graf 9 – Struktura tržeb z prodeje výrobků a nákladů v letech 2017–2018

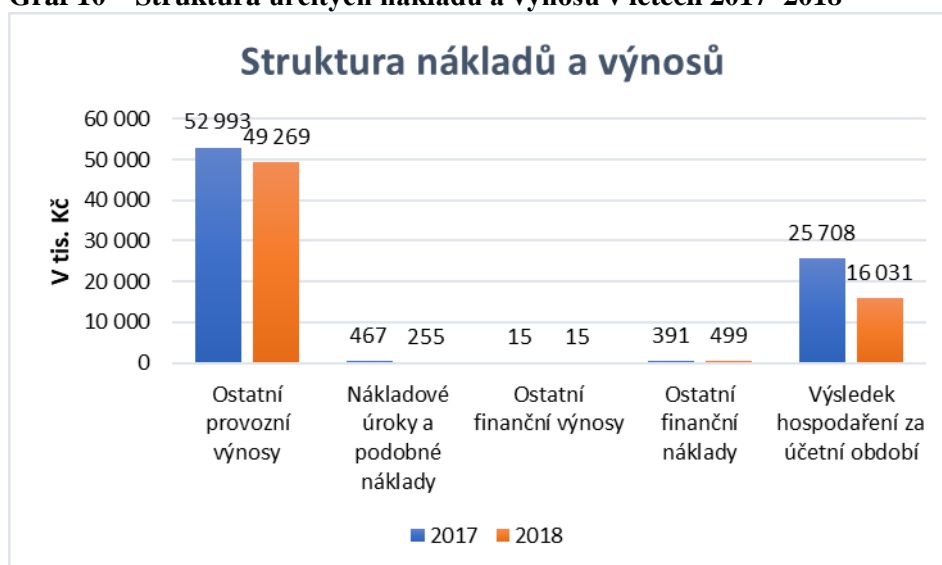
Zdroj: výkaz zisku a ztráty v letech 2017–2018

5.4.1 Struktura nákladů a výnosů

Nákladové úroky a podobné náklady se meziročně snížily. Největší změna proběhla u výsledku hospodaření za běžné účetní období. Je to dáno tím, že společnost čekala na lepší ceny na trhu.

U ostatních finančních výnosů neproběhla žádná změna, meziroční hodnoty jsou totožné. Ostatní finanční náklady zobrazily nárůst oproti ostatním finančním výnosům. Z grafu č. 10 je možno odvodit, že hodnoty ostatních provozních výnosů meziročně klesly.

Graf 10 – Struktura určitých nákladů a výnosů v letech 2017–2018

Zdroj: výkaz zisku a ztráty v letech 2017–2018

5.5 Absolutní ukazatele

5.5.1 Horizontální analýza rozvahy

Provedenou horizontální analýzou (viz příloha č. 4 a 5) bylo zjištěno, že hodnota celkových aktiv a pasiv převážně roste. Ve zkoumaném období došlo k poklesu celkové výše aktiv a pasiv pouze v roce 2015, kdy oproti předchozímu roku klesla jejich hodnota o 11 182 tis. Kč, což představovalo pokles o 4 %. Následně v roce 2016 došlo naopak k nejvyššímu meziročnímu růstu o 32 270 tis. Kč (12 %). Vývoj hodnoty celkových aktiv a pasiv je znázorněn v grafu č. 11.

Graf 11 – Vývoj hodnoty celkových aktiv a pasiv

Zdroj: příloha č. 4 a 5 horizontální analýza aktiv a pasiv

Pokles celkových aktiv v roce 2015 byl způsoben zejména snížením hodnoty stálých aktiv, ve kterých oproti roku 2014 došlo ke snížení hodnoty dlouhodobého nehmotného majetku o celých 100 % (2 760 tis. Kč). Dlouhodobý hmotný majetek sice zaznamenal v témže roce procentuálně nižší pokles (3 %), avšak v absolutní hodnotě to představovalo pokles o 6 981 tis. Kč.

Z dlouhodobého hmotného majetku zaznamenal nejvyšší výkyvy nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Hodnota této položky nejprve v roce 2015 klesla o 95 % (24 819 tis. Kč). Následně však v roce 2016 vzrostla o 14 217 tis. Kč, což představovalo nárůst o 1 135 %. Ostatní položky dlouhodobého hmotného majetku měly převážně kolísavou tendenci. To však neplatí o pozemcích, jejichž hodnota se každý rok zvyšovala o 12–32 %, přičemž nejvyšší meziroční nárůst byl v roce 2016, kdy se jejich hodnota zvýšila oproti předchozímu roku o 13 294 tis. Kč.

Stav zásob, které jsou součástí oběžných aktiv, byl poměrně stálý. Změny v hodnotách celkových zásob se pohybovaly v rozmezí od -1 % do 7 %. Znatelný výkyv nastal pouze v roce 2015 u položky nedokončená výroba a polotovary, kdy se hodnota této položky zvýšila o 1 344 tis. Kč (92 %) oproti roku 2014. Z oběžných aktiv je dále vhodné uvést také krátkodobé pohledávky, jejichž hodnota se v roce 2018 zvýšila o 13 008 tis. Kč (114 %).

Co se týče celkových pasiv, pokles jejich hodnoty v roce 2015 byl zapříčiněn snížením hodnoty cizích zdrojů. Konkrétně se jednalo o položku závazky k úvěrovým institucím, která je součástí dlouhodobých závazků. Ta v roce 2015 klesla o 29 429 tis. Kč,

což představovalo pokles o 43 % oproti stavu z roku 2014. Hodnota této položky klesala v celém zkoumaném období. Zatímco dlouhodobé závazky měly v celém období klesající charakter, krátkodobé závazky ve vymezeném období kolísaly. Z jednotlivých položek krátkodobých závazků stojí za zmínku například závazky z obchodních vztahů, které se v roce 2018 zvýšily meziročně o 18 757 tis. Kč (115 %).

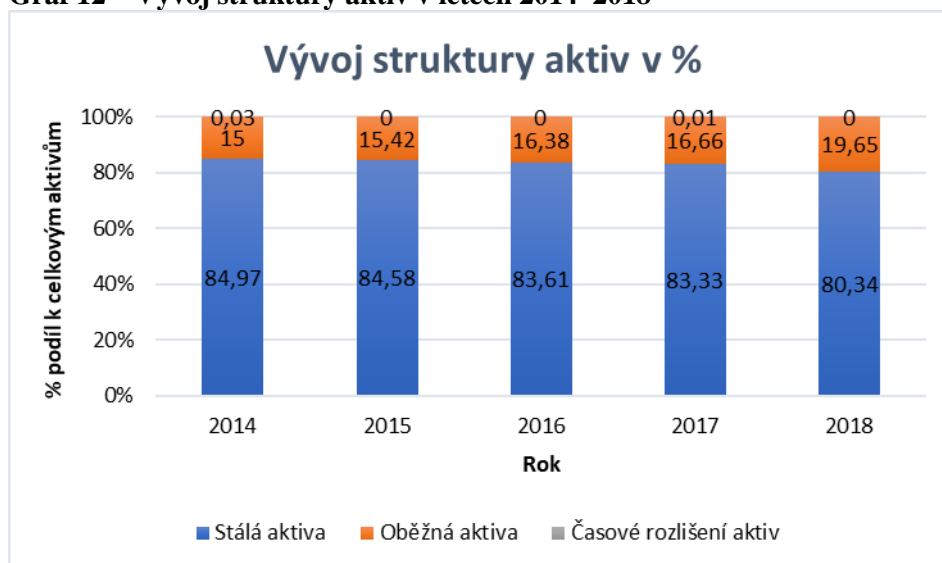
Na rozdíl od cizích zdrojů vlastní kapitál v celém zkoumaném období svou hodnotu navyšoval. Na tom se podílela nejvíce položka nerozdělený zisk, která je součástí výsledku hospodaření minulých let. Ta zvyšovala svou hodnotu meziročně o 12–19 %, přičemž k nejvyššímu meziročnímu růstu došlo v roce 2017, kdy absolutní hodnota navýšení činila 29 848 tis. Kč.

5.5.2 Vertikální analýza aktiv

Příloha č. 6 podává informace o vertikální analýze aktiv. Z vertikální analýzy aktiv vyplývá, že v každém sledovaném období převažoval dlouhodobý majetek nad oběžnými aktivy. Dlouhodobý majetek se každý rok podílí na celkových aktivech z více jak 80 %. Dlouhodobý hmotný majetek má převážně kolísavý trend. U pozemků je zaznamenán největší meziroční nárůst, které se od roku 2014 do roku 2018 zvětšily o 10,37 %. V dalších letech lze předpokládat další možný nárůst, protože společnost stále investuje do vlastních pozemků. V roce 2015 dlouhodobý hmotný majetek dosahoval nejvyšší hodnoty za celé sledované období, a to 82,70 %.

Oběžná aktiva mají po celé sledované období rostoucí trend. Podíl oběžných aktiv od roku 2014 do roku 2017 kolísal kolem 15,8 %. V roce 2018 oběžná aktiva tvoří největší hodnotu, a to 19,65 % z celkových aktiv. Oběžná aktiva tvoří z největší části zásoby. Podíl zásob za celé sledované období vykazoval kolísavý trend. V roce 2015 zásoby dosahovaly nejvyšší hodnoty, a to 8,65 %.

Graf 12 – Vývoj struktury aktiv v letech 2014–2018

Zdroj: příloha č. 6 vertikální analýza aktiv

5.5.3 Vertikální analýza pasiv

Z přílohy č. 7 je možné odvodit, že ve struktuře pasiv výrazně převažoval vlastní kapitál nad cizími zdroji. Vlastní kapitál zobrazoval až do roku 2017 rostoucí trend, přičemž vlastní kapitál dosahoval nejvyšší hodnoty, a to 82,47 % z celkových pasiv. V roce 2018 se hodnota nepatrně snížila na 81,94 %. Největší podíl na vlastním kapitálu měl výsledek hospodaření z minulých let. V roce 2018 dosahoval nejvyšší hodnoty, a to 66,87 %. Druhý nejvyšší podíl na vlastním kapitálu měly kapitálové fondy, které v roce 2015 dosahovaly 11,78 %.

Cizí zdroje zobrazují opačný trend oproti vlastnímu kapitálu, tudíž trend klesající, a to až do roku 2017. V roce 2016 cizí zdroje dosahovaly nejvyšší hodnoty 36,46 % z celkových pasiv. Největší podíl cizích zdrojů tvoří dlouhodobé závazky, konkrétněji závazky k úvěrovým institucím. V roce 2014 dlouhodobé závazky činily až 29,38 %. Dalším výrazným podílem na cizích zdrojích jsou závazky z obchodních vztahů, které jsou součástí krátkodobých závazků. Nejvyšší hodnota závazků z obchodních vztahů dosahovala 11,08 %, a to v roce 2018.

Graf 13 – Vývoj struktury pasiv v letech 2014–2018

Zdroj: příloha č. 7 vertikální analýza pasiv

5.6 Poměrové ukazatele

5.6.1 Ukazatele rentability

5.6.1.1 ROE – ukazatel rentability vlastního kapitálu (return on equity)

$$ROE = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}}$$

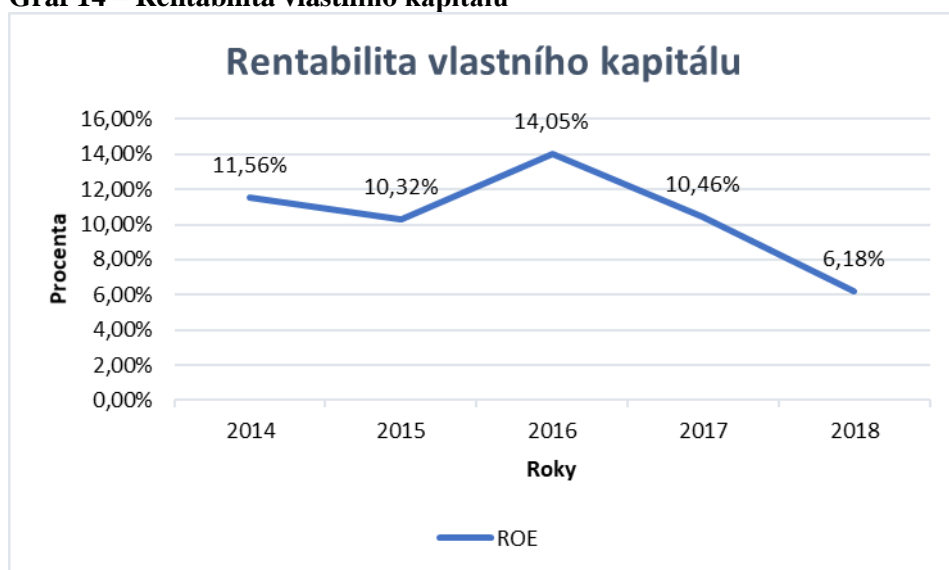
Tabulka 10 – Rentabilita vlastního kapitálu

POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Zisk po zdanění	20 112	19 763	31 113	25 708	16 031
Vlastní kapitál	173 960	191 419	221 382	245 825	259 475
ROE (%)	11,56	10,32	14,05	10,46	6,18

Zdroj: účetní výkazy v letech 2014–2018

Ukazatel rentability vlastního kapitálu je důležitý pro vlastníky podniku, protože zobrazuje úspěšnost jejich investic. Hodnota ukazatele vyjadřuje kolísavý trend. Z roku 2014 do roku 2015 je zaznamenán nepatrný pokles, od roku 2016 rentabilita vlastního kapitálu zobrazuje klesající trend. Klesání je způsobeno klesajícím čistým ziskem a současně nárůstem vlastního kapitálu. Nejvyšší hodnota rentability vlastního kapitálu byla zaznamenána v roce 2016, a to 14,05 %. To vyjadřuje, že na 1 Kč vlastního kapitálu společnost vyprodukovala 0,1405 Kč. Nejnižší hodnota ukazatele je v roce 2018, a to 6,18 %, kdy na 1 Kč vlastního kapitálu připadá 0,0618 Kč.

Graf 14 – Rentabilita vlastního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.1.2 ROA – ukazatel rentability celkových aktiv (return on total assets)

$$ROA = \frac{EBIT \text{ (zisk před zdaněním a nákl. úroky)}}{\text{kapitál (aktiva)}} (\%)$$

Tabulka 11 – Rentabilita celkových aktiv

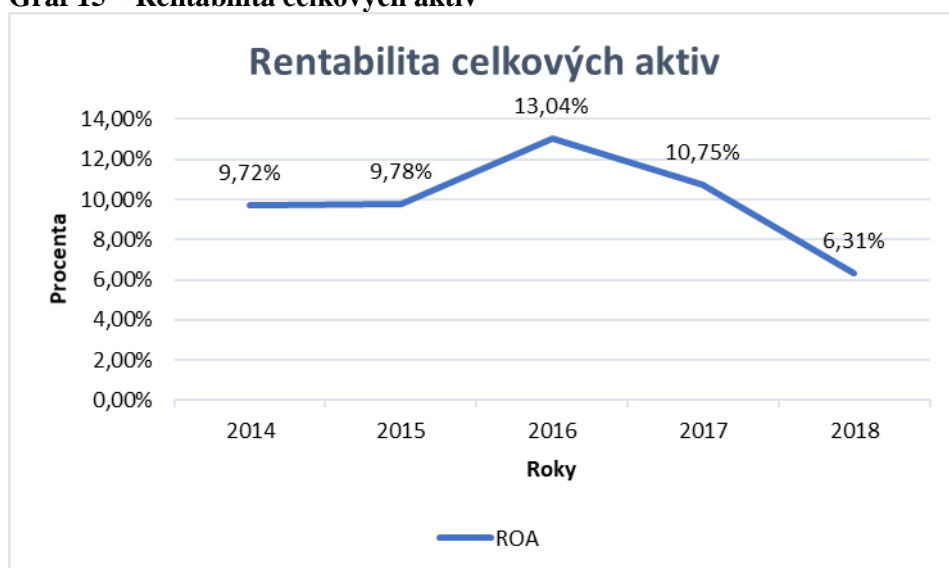
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
EBIT	26 626	25 705	38 479	32 047	19 973
Celkový kapitál (aktiva)	274 035	262 853	295 123	298 095	316 664
ROA (%)	9,72	9,78	13,04	10,75	6,31

Zdroj: účetní výkazy v letech 2014–2018

Ukazatel rentability celkových aktiv zobrazuje stejný vývoj jako ukazatel rentability vlastního kapitálu. Nejnížší hodnota je v roce 2018, a to 6,31 %. Nejvyšší hodnota ukazatele je zaznamenána v roce 2016, tj. 13,04 %. Od tohoto roku hodnoty ukazatele rentability celkových aktiv klesají, a to způsobuje klesání výsledku hospodaření před zdaněním a současně nárůstem celkových aktiv.

V celkových aktivech se nejvíce zvyšuje hodnota pozemků. Společnost chce mít v budoucnu jistotu ve vlastních pozemcích, na kterých by mohla hospodařit v případě nepříznivého vývoje v českém zemědělství.

Graf 15 – Rentabilita celkových aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.1.3 ROS– ukazatel rentability tržeb (return on sales)

$$ROS = \frac{EAT}{(\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží})}$$

Tabulka 12 – Rentabilita tržeb

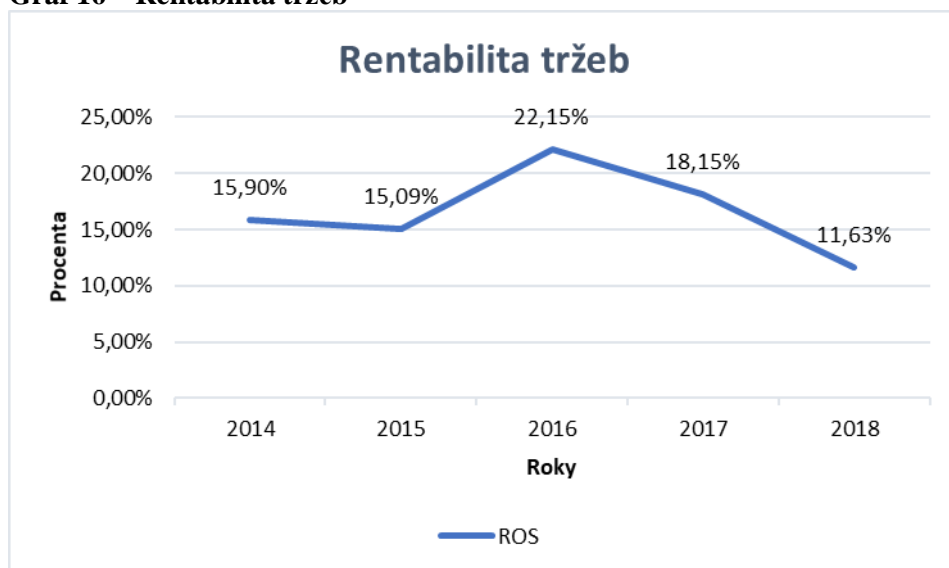
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
EAT (zisk po zdanění)	20 112	19 763	31 113	25 708	16 031
Tržby z prodeje výrobků	80 633	85 471	77 712	87 642	87 733
Tržby za prodej zboží	959	942	926	1 035	899
Ostatní provozní výnosy	44 893	44 575	61 820	52 993	49 269
ROS v %	15,9	15,09	22,15	18,15	11,63

Zdroj: účetní výkazy v letech 2014–2018

Z grafu č. 16 lze vyčíst, že hodnoty ukazatele rentability tržeb znázorňují kolísavý trend až do roku 2016. Od roku 2016 hodnoty rentability zobrazují pouze trend klesající. Nejvyšší hodnota je zaznamenána v roce 2016, a to 22,15 %.

Je to způsobeno tím, že se výsledek po zdanění u rentability tržeb zvýšil. Nejnižší hodnota rentability tržeb byla v roce 2018, kdy činila 11,63 %. V roce 2016 připadalo na 1 Kč tržeb 0,2215 zisku.

Graf 16 – Rentabilita tržeb

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.2 Ukazatele aktivity

5.6.2.1 Doba obratu zásob

$$DOZ = \frac{\text{průměrné zásoby}}{\text{tržby}/360}$$

Tabulka 13 – Doba obratu zásob

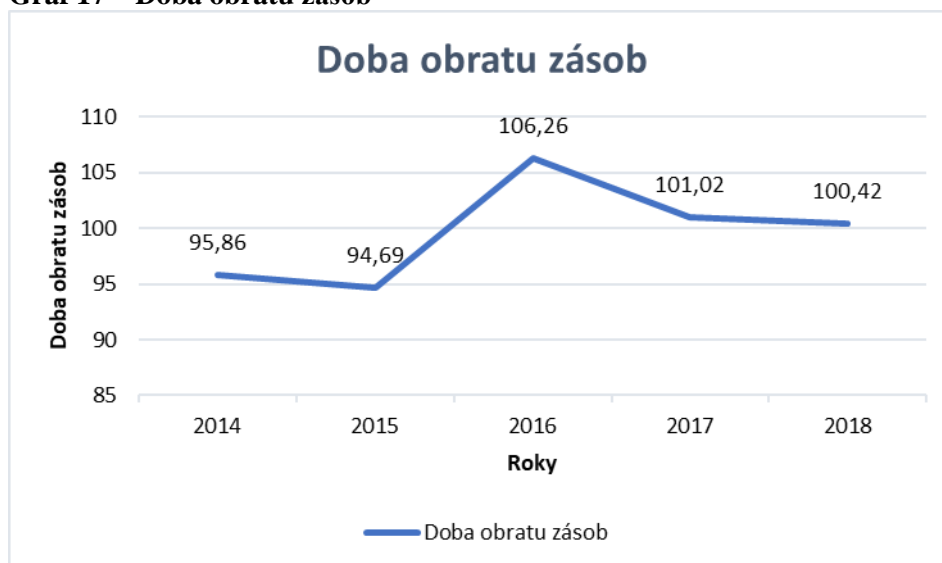
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Zásoby	21 727	22 728	23 211	24 884	24 723
Tržby	81 592	86 413	78 638	88 677	88 632
Doba obratu zásob	95,86	94,69	106,26	101,02	100,42

Zdroj: účetní výkazy v letech 2014–2018

Doba obratu zásob zobrazuje průměrný počet dní, po nichž jsou zásoby ve společnosti do doby jejich spotřeby. Z tabulky č. 13 je možno odvodit, že největší hodnotu zaznamenal ukazatel v roce 2016, kdy společnost držela zásoby 106 dní. Je to způsobeno tím, že zásoby rostly, a naopak tržby klesaly.

V roce 2015 byl nejnižší počet dní, tj. 94. Je zde opačná situace, kdy stav zásob je menší a tržby jsou vyšší než v roce 2016. Z grafu č. 17 lze vyčíst, že do roku 2016 ukazatel zobrazoval rostoucí trend a po roce 2016 znázorňoval trend klesající.

Graf 17 – Doba obratu zásob

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.2.2 Doba obratu pohledávek

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\left(\frac{\text{tržby}}{365}\right)}$$

Tabulka 14 – Doba obratu pohledávek

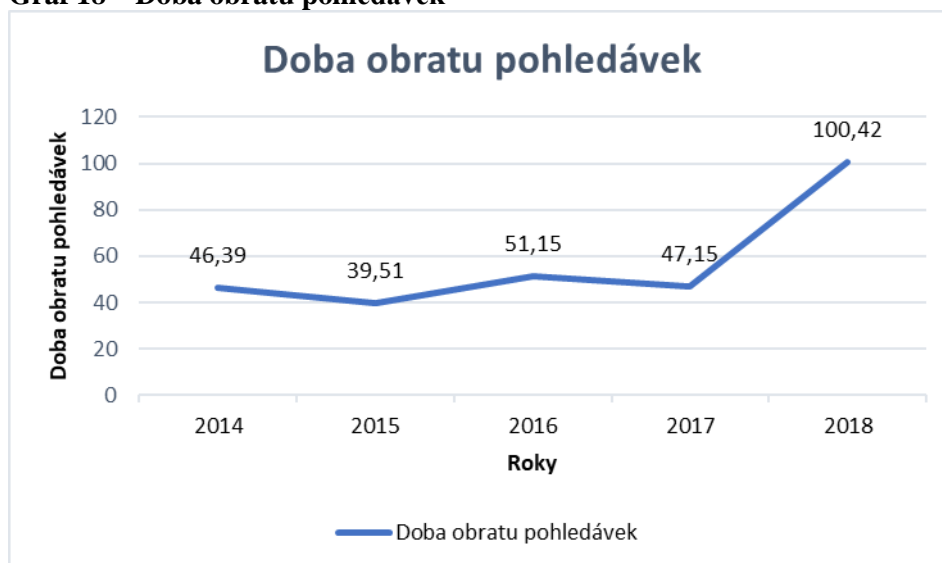
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Pohledávky	10 371	9 355	11 020	11 454	24 462
Tržby	81 592	86 413	78 638	88 677	88 632
Doba obratu pohledávek	46,39	39,51	51,15	47,15	100,74

Zdroj: účetní výkazy v letech 2014–2018

Ukazatel doby obratu pohledávek vyjadřuje, za jak dlouho jsou v průměru splaceny pohledávky společnosti. Z tabulky č. 14 je možno vidět, že nejvyšších hodnot dosahuje ukazatel v roce 2018, tj. 100,74 dní.

Naopak v roce 2015 má ukazatel nejnižší hodnotu, tj. 39,51 dní. Vývoj ukazatele je zobrazen v grafu č. 18, kde je možno vidět, že graf vykazuje kolísavý vývoj hodnot.

Graf 18 – Doba obratu pohledávek

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.2.3 Doba splácení závazků

$$Doba\ splácení\ závazků = \frac{hodnota\ závazků\ z\ obchodního\ styku}{jednodenní\ tržby}$$

Tabulka 15 – Doba splácení závazků

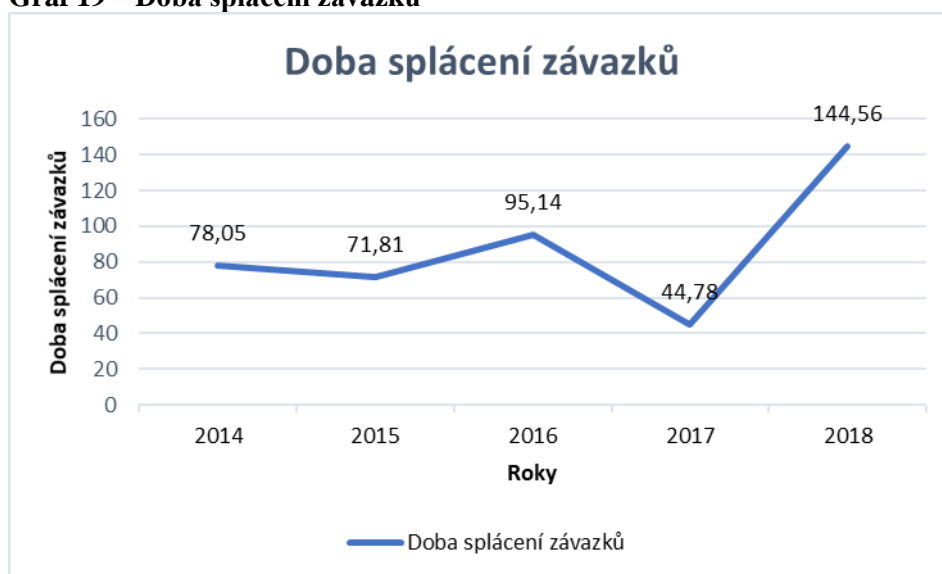
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Závazky z obchodních vztahů	17 447	17 001	20 498	16 346	35 103
Tržby/365	223,54	236,75	215,45	242,95	242,83
Doba splácení závazků	78,05	71,81	95,14	44,78	144,56

Zdroj: účetní výkazy v letech 2014–2018

Doba splácení závazků udává počet dnů, kdy jsou krátkodobé závazky neuhrazeny. Společnost během těchto dnů využívá obchodní úvěr. Z tabulky č. 15 je možné zjistit, že nejdéle to bylo v roce 2018, tj. 144,56 dnů.

Naopak nejkratší doba úhrady byla 44,78 dnů, a to v roce 2017. Z grafu č. 19 je možno vidět, že ukazatel doby splácení závazků má kolísavý trend. Je to dáno tím, že krátkodobé závazky společnosti mají kolísavý charakter.

Graf 19 – Doba splácení závazků

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.3 Ukazatele likvidity

5.6.3.1 Běžná likvidita

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tabulka 16 – Běžná likvidita v letech 2014–2018

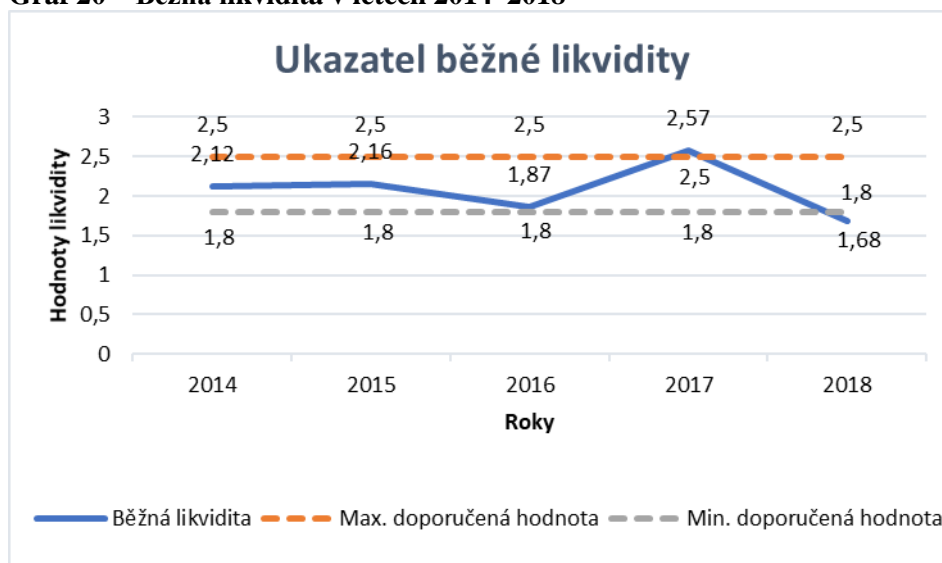
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Oběžná aktiva	41 104	40 523	48 348	49 674	62 236
Krátkodobé závazky	19 406	18 768	25 798	19 318	37 072
Běžná likvidita	2,12	2,16	1,87	2,57	1,68

Zdroj: rozvaha v letech 2014–2018

Z tabulky č. 16 je možné vidět, že v roce 2017 hodnota přesahuje doporučenou horní hranici, a to 2,5, dle Scholleové (2017). V letech 2014–2016 se hodnoty běžné likvidity pohybují ve stanoveném intervalu 1,8–2,5, dle Scholleové (2017). To znamená, že oběžný majetek je kryt dlouhodobými zdroji, a to vede ke zvýšení platební schopnosti.

V roce 2018 se oproti roku 2017 zvýšily téměř 2krát krátkodobé závazky. Je to dáno tím, že se ve společnosti zvýšila oběžná aktiva, a to zejména pohledávky. Tato situace znázorňuje, že se společnost může lehce ocitnout ve špatné finanční situaci.

Graf 20 – Běžná likvidita v letech 2014–2018

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.3.2 Pohotová likvidita

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tabulka 17 – Pohotová likvidita v letech 2014–2018

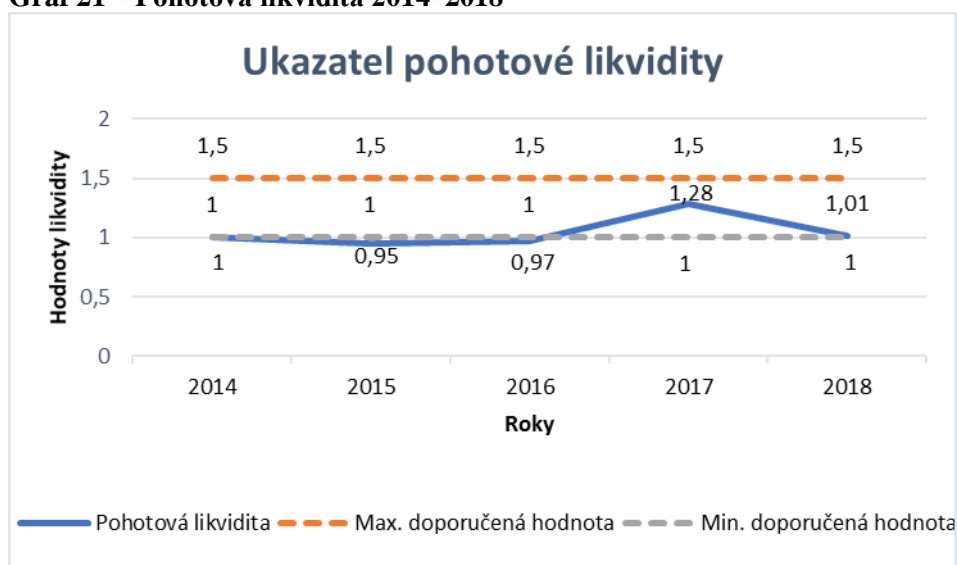
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Oběžná aktiva	41 104	40 523	48 348	49 674	62 236
Krátkodobé závazky	19 406	18 768	25 798	19 318	37 072
Zásoby	21 727	22 728	23 211	24 884	24 723
Pohotová likvidita	1	0,95	0,97	1,28	1,01

Zdroj: rozvaha v letech 2014–2018

Z tabulky č. 17 je možné vidět, že v letech 2017–2018 se hodnota pohotové likvidity pohybuje ve stanoveném intervalu 1–1,5, viz Dluhošová (2008). To znamená, že společnost byla schopna uhradit své závazky, bez ohledu na to, že by musela rozprodat své zásoby.

V roce 2014 dosahovala pohotová likvidita hodnoty 1, dle Dluhošové (2008) je to dolní hranice optima. V letech 2015–2016 byly hodnoty pod optimem. Pokud by společnost chtěla dostát svým závazkům, byla by nucena prodat své zásoby.

Graf 21 – Pohotovostní likvidita 2014–2018

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.3.3 Okamžitá likvidita

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tabulka 18 – Okamžitá likvidita 2014–2018

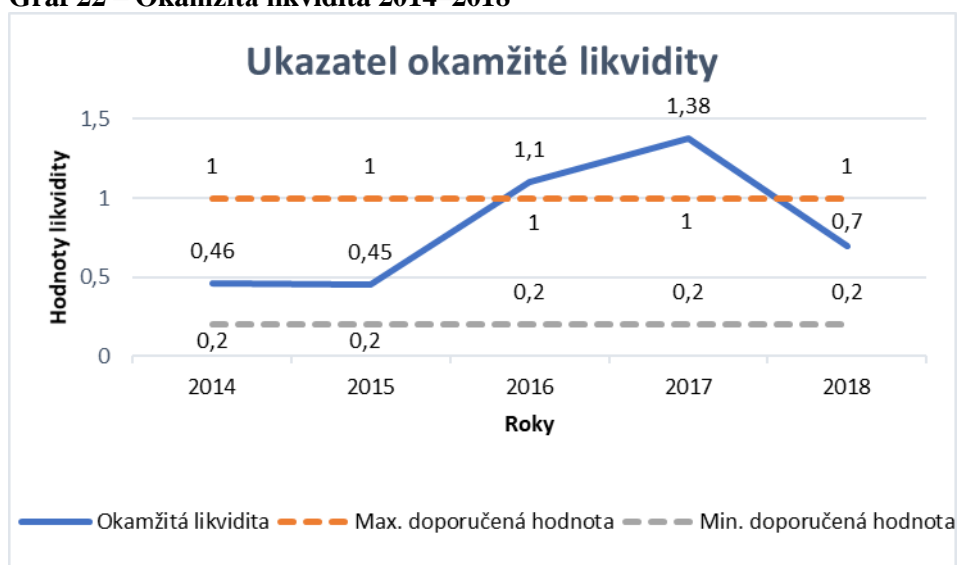
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	19 406	18 768	25 798	19 318	37 072
Peněžní prostředky	9 006	8 440	28 234	26 672	26 102
Okamžitá likvidita	0,46	0,45	1,1	1,38	0,7

Zdroj: rozvaha v letech 2014–2018

Hodnoty okamžité likvidity za celé sledované období nedosahují dolní hranice 0,2 což je dle Ministerstva průmyslu a obchodu označováno jako kritická hodnota. V období 2014–2015 a v roce 2018 se ukazatel okamžité likvidity pohybuje v intervalu 0,2–1, dle Kubičkové (2015).

V období 2016–2017 jsou hodnoty nad optimem. Znamená to, že společnost je schopna z peněz, které drží v pokladně a na bankovních účtech, okamžitě uhradit v plné výši své závazky. Z tabulky č. 18 je možno vidět, že v roce 2015 byla nejnižší hodnota 0,45 a v roce 2017 byla nejvyšší hodnota 1,38, která přesáhla hranici optima.

Graf 22 – Okamžitá likvidita 2014–2018

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.4 Ukazatele zadluženosti

5.6.4.1 Celková zadluženost

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{celkové dluhy}}{\text{celková aktiva}}$$

Tabulka 19 – Celková míra zadluženosti

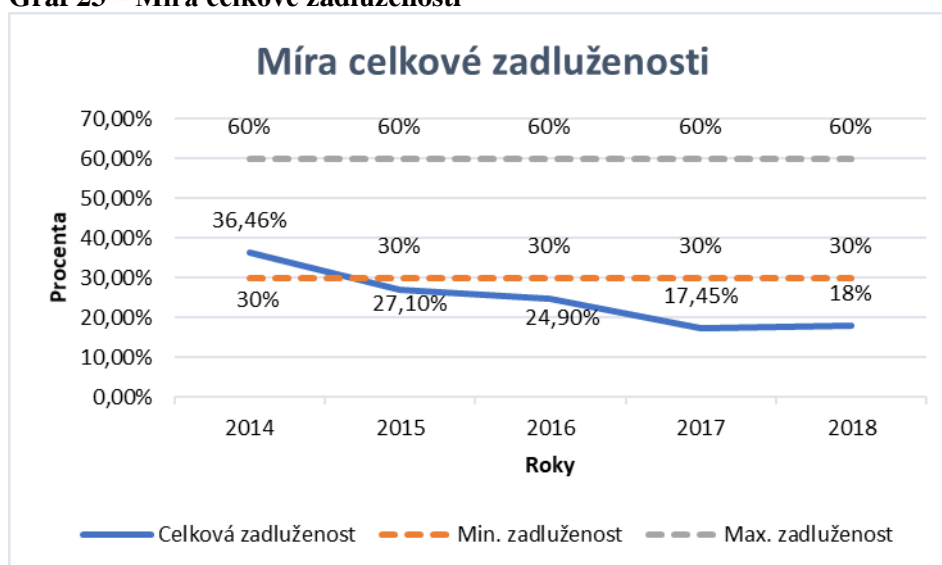
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové dluhy	99 904	71 230	73 470	52 011	57 014
Celková aktiva	274 035	262 853	295 123	298 095	316 664
Celková zadluženost v %	36,46	27,1	24,9	17,45	18

Zdroj: rozvaha v letech 2014–2018

Z tabulky č. 19 celková míra zadluženosti společnosti za celé sledované období, vyplývá, že kolísá kolem 25,5 %. Doporučená hodnota se pohybuje okolo 30-60 %, čímž celková zadluženost společnosti nedosahuje ani dolní hranice. Pro věřitele jsou příznivé nízké hodnoty celkové zadluženosti, neboť tím mají zaručeno hrazení závazků společnosti.

Z grafu č. 23 lze vyčíst, že ukazatel celkové zadluženosti společnosti od roku 2014 až do roku 2017 zobrazuje klesající trend, protože celková aktiva rostou, a to z důvodu zvyšování hodnoty pozemků. Ukazatel celkové zadluženosti dosahuje optimální hodnoty pouze v roce 2014, tj. 36,46 %. V roce 2018 celková zadluženost stoupá v důsledku toho, že se zvýšily krátkodobé závazky.

Graf 23 – Míra celkové zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.4.2 Kvóta vlastního kapitálu

$$\text{kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Tabulka 20 – Kvóta vlastního kapitálu

POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Vlastní kapitál	173 960	191 419	221 382	245 825	259 475
Celková aktiva	274 035	262 853	295 123	298 095	316 664
Kvóta vlastního kapitálu v %	63,48	72,82	75,01	82,47	81,94

Zdroj: rozvaha v letech 2014–2018

Ukazatel kvóta vlastního kapitálu zobrazuje, z kolika % jsou celková aktiva financována vlastními zdroji. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím méně je společnost závislá na cizích zdrojích. A také se více upevňuje finanční stabilita. Ukazatel kvóta vlastního kapitálu doplňuje ukazatele celkové zadluženosti.

Za celé sledované období hodnoty ukazatele kvóty vlastního kapitálu přesahují doporučenou hodnotu, která by měla dosahovat minimálně 30 %. Z grafu č. 24 lze vyčíst, že od roku 2014 až do roku 2017 vývoj ukazatele zobrazuje rostoucí trend. Růst ukazatele je způsoben zvyšováním vlastního kapitálu, aby společnost měla větší jistotu než doposud. V roce 2018 hodnota ukazatele klesla na 81,94 %. Od roku 2015 do roku 2017 se ukazatel kvóta vlastního kapitálu zlepšil o 10 %.

Graf 24 – Kvóta vlastního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.4.3 Úrokové krytí

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

Tabulka 21 – Úrokové krytí

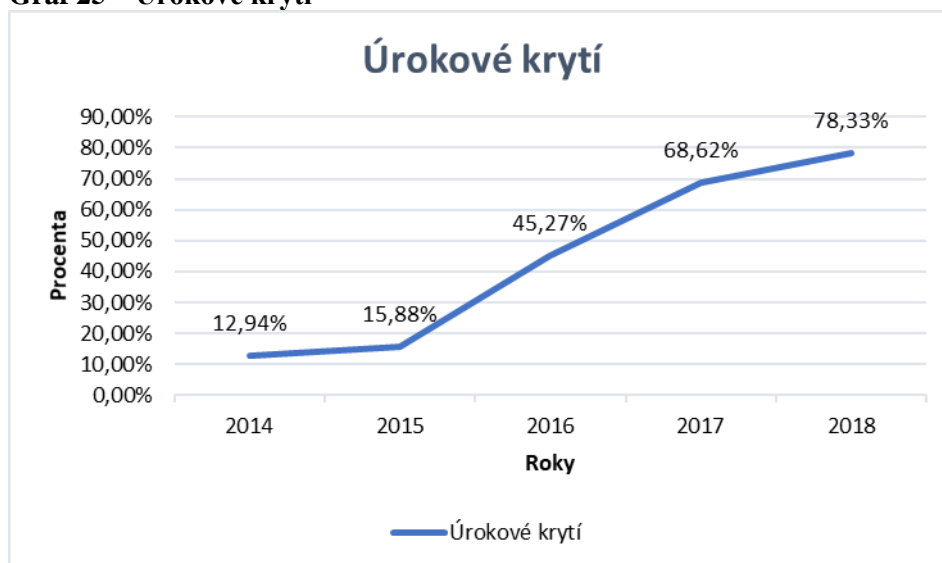
POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
EBIT	26 626	25 705	38 479	32 047	19 973
Nákladové úroky	2 057	1 619	850	467	255
Úrokové krytí v %	12,94	15,88	45,27	68,62	78,33

Zdroj: účetní výkazy v letech 2014–2018

Ukazatel úrokového krytí udává informaci o tom, kolikrát je společnost schopna kryt úroky cizího kapitálu. Za celé sledované období hodnoty ukazatele úrokového krytí jsou vyšší než doporučená hodnota, tj. 1, tudíž společnost je schopna hradit úroky bez potíží.

V roce 2014 byla hodnota ukazatele nejnižší za celé sledované období, a to 12,94, kdy byly nejvyšší nákladové úroky. Nejlépe na tom byla společnost z hlediska prosperity v roce 2018, kdy zisk převyšoval nákladové úroky až 78,33krát. Na této hodnotě mají největší podíl nákladové úroky, které se oproti roku 2017 snížily téměř 2krát.

Graf 25 – Úrokové krytí

Zdroj: vlastní zpracování

5.6.4.4 Zadluženost vlastního kapitálu

$$\text{zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

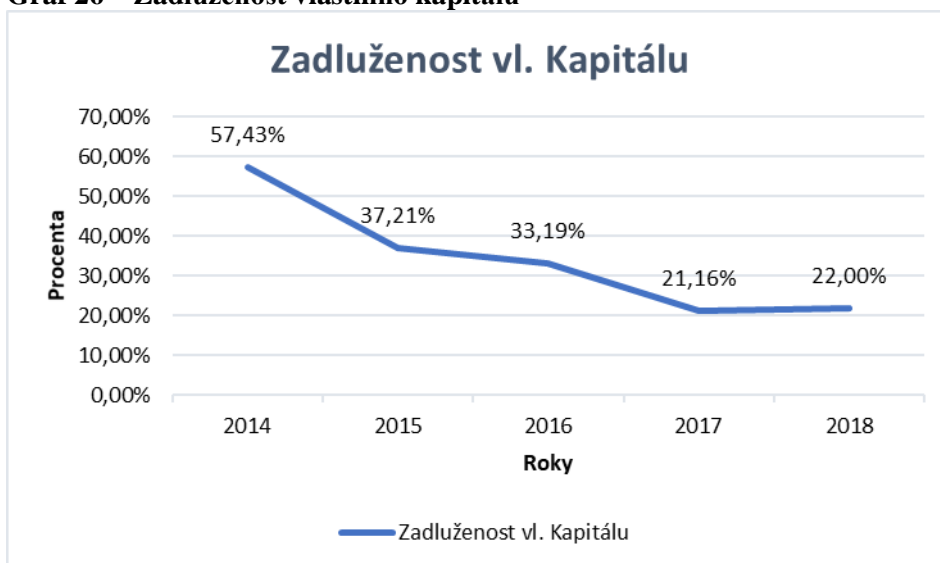
Tabulka 22 – Zadluženost vlastního kapitálu

POLOŽKA/ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Cizí zdroje	99 904	71 230	73 470	52 011	57 014
Vlastní kapitál	173 960	191 419	221 382	245 825	259 475
Zadluženost vlastního kapitálu v %	57,43	37,21	33,19	21,16	22

Zdroj: rozvaha v letech 2014–2018

Zadluženost vlastního kapitálu ukazuje, kolikrát dluh převyšuje cenu vlastního kapitálu. Ukazatel zadluženosti může růst k nekonečnu. Z tabulky č. 22, je možno vidět, že v roce 2014 ukazatel dosahuje nejvyšší hodnoty, tj. 57,43 %. Znamená to, že podnik má vyšší cizí zdroje oproti roku 2018, kdy společnost dosahovala nejnižší hodnoty, která činí 22 %. Z grafu č. 26, lze vidět klesající tendenci ukazatele až do roku 2017, v roce 2018 se hodnota ukazatele nepatrně zvýšila.

Graf 26 – Zadluženost vlastního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování

6 Závěr a možnosti případného zlepšení

Cílem této bakalářské práce je pomocí finanční analýzy Zemědělské společnosti Dobříš, spol. s r. o. zhodnotit ekonomickou situaci za období pěti let.

Zemědělská společnost Dobříš, spol. s r. o. je středně velkým podnikem. Podnik se zaměřuje především na provozování zemědělské činnosti, která je zaměřena na rostlinnou a živočišnou výrobu.

V roce 2014 tržby podniku činily 80 633 tis. Kč. Z toho se na celkových tržbách podílely z 25 % tržby z rostlinné výroby, z 25 % tržby za zvířata a z 50 % tržby za mléko. V roce 2018 celkové tržby činily 87 733 tis. Kč. V tomto roce tržby z rostlinné výroby tvořily 16 %, tržby za zvířata 19 % a tržby za mléko 65 % z celkových tržeb.

Aktiva společnosti se v letech 2014–2018 pohybovala v rozmezí od 262 853 tis. Kč do 316 664 tis. Kč. V roce 2018 aktiva tvoří z 80 % dlouhodobý majetek a z 20 % oběžný majetek. Pasiva společnosti v roce 2018 tvoří z 82 % vlastní kapitál a z 18 % cizí zdroje.

Výnosy se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí od 126 789 Kč do 138 144 Kč. Náklady se pohybovaly v rozmezí od 103 911 Kč do 122 113 Kč. V každém sledovaném roce společnost vykazovala kladný hospodářský výsledek, tudíž zisk.

Z výnosnosti a tržeb základních plodin v letech 2014-2018 zaujímají největší podíl z rostlinné výroby řepka ozimá, dále pak pšenice ozimá a žito ozimé.

Celkový stav prasat na farmě Čelina se pohyboval v rozmezí 1566–1615 kusů prasat za období 2016–2018. V roce 2016 byla zjištěna největší užitkovost prasníc 20,42 selat/prasnic. Celkový stav skotu na farmě Mokrovraty se v jednotlivých letech zvyšoval. V roce 2018 byla největší užitkovost, která činila 7 030 kg/ks. Na farmě Dražetice byl celkový stav skotu vyšší než na farmě Mokrovraty. V roce 2016 farma vykazovala 314 kusů dojnic a měla největší užitkovost, která činila 8 018 kg/ks.

Z horizontální analýzy lze konstatovat, že hodnoty celkových aktiv a pasiv převážně rostou. V roce 2016 došlo k největšímu meziročnímu růstu o 12 %, tedy o 32 270 tis. Kč. Pokles celkových aktiv ve druhém sledovaném roce (2015) byl způsoben zejména snížením stálých aktiv, došlo ke snížení hodnoty dlouhodobého nehmotného majetku o celých 100 % (2 760 tis. Kč). Nejvyšší výkyvy zaznamenal nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, kdy hodnota této položky v roce 2015 klesla o 95 %, tj. 24 819 tis. Kč a následně v roce 2016 vzrostla o 14 217 tis. Kč, což představovalo nárůst o 1 135 %. U celkových

pasiv došlo k poklesu v roce 2015 u cizích zdrojů, zejména u položky závazky k úvěrovým institucím, která klesla o 29 429 tis. Kč. Vlastní kapitál za celé zkoumané období svou hodnotu navyšoval. Nejvíce se na tom podílela položka výsledek hospodaření minulých let, která svou hodnotu meziročně zvyšovala o 12–19 %.

Z vertikální analýzy aktiv vyplývá, že dlouhodobý hmotný majetek se každý rok na celkových aktivech podílí z více jak 80 %. Dlouhodobý hmotný majetek vykazuje převážně kolísavou tendenci a oběžná aktiva zobrazují rostoucí trend. Oběžná aktiva se na celkových aktivech v letech 2014–2018 podílí okolo 15,8 %. Na vertikální analýze pasiv se nejvíce podílí vlastní kapitál, roku 2017 hodnota činila 82,47 % z celkových aktiv. Cizí zdroje dosahovaly nejvyšší hodnoty v roce 2016, a to 36,46 % z celkových pasiv.

Rentabilita vlastního kapitálu zobrazuje do roku 2016 kolísavý trend, od roku 2016 má klesající tendenci. Je to způsobeno nárůstem vlastního kapitálu a současně klesáním čistého zisku. U rentability celkových aktiv se nejvíce zvyšuje hodnota pozemků, jelikož chce mít společnost v budoucnu jistotu ve vlastních pozemcích. Rentabilita tržeb znázorňuje vývoj jako předešlé ukazatele. V roce 2016 byla nejvyšší hodnota, kdy na 1 Kč tržeb připadalo 0,2215 zisku. Společnost tedy ze všech zmíněných ukazatelů dokáže generovat zisk a rovněž dokáže efektivně využívat majetek.

Doba obratu zásob roste až do roku 2016, poté klesá. Ukazatel zobrazuje vysoké hodnoty. Pro společnost by to mohlo znamenat nepříznivou situaci. Například v roce 2016 se zásoby přemění v peněžní prostředky za 106,26 dní. Doba obratu pohledávek vykazuje kolísavou tendenci. V roce 2018 doba obratu zásob vykazuje dvakrát větší hodnotu než v předchozích letech, a to 100,74 dní. Vysoké hodnoty nejsou pro společnost příliš příznivé, tudíž by bylo dobré hodnoty snižovat a tím pádem by se i zrychlila úhrada faktur odběratelům. Doba obratu závazků vykazuje kolísavý trend. Nejvyšší hodnota je zaznamenána v roce 2018, kdy doba úhrady závazků činí 144,56 dní.

Hodnoty běžné likvidity se v letech 2014–2016 pohybují ve stanoveném intervalu 1,8–2,5. Znamená to, že oběžný majetek je plně kryt dlouhodobými zdroji, a to vede ke zvýšení platební schopnosti společnosti. Hodnoty pohotové likvidity se v roce 2014 a v letech 2017–2018 pohybují v doporučeném intervalu 1–1,5. Společnost je schopna uhradit své závazky, bez ohledu na to, aniž by musela rozprodávat zásoby. Hodnoty okamžité likvidity se pohybují v letech 2014–2015 a v roce 2018 ve stanoveném intervalu 0,2–1. V ostatních letech jsou hodnoty větší jak 1. Značí to, že společnost je schopna okamžitě hradit své závazky, a to v plné výši.

Celková míra zadluženosti kolísá okolo 25,5 %. Doporučená hodnota se pohybuje okolo 30–60 %. Pro věřitele jsou to příznivě nízké hodnoty, které jim zaručují včasné hrazení od společnosti. Kvóta vlastního kapitálu za sledované období přesahuje doporučenou hodnotu 30 %. Čím jsou hodnoty ukazatele větší, tím je společnost méně závislá na cizích zdrojích. Ukazatel úrokového krytí znázorňuje mnohonásobně vyšší hodnoty, než je doporučená hodnota 1. Společnost je schopna platit úroky, a to bez problémů.

Společnost by se i nadále měla soustředit na diverzifikovanou činnost, tj. zaměření na rostlinnou i živočišnou výrobu a produkci elektrické energie, neboť tím podnik snižuje riziko výpadku příjmů z jednotlivých výrob.

Významnou měrou se do celopodnikových tržeb promítají tržby za mléko, proto by se společnost měla i nadále soustředit na udržení současné úrovně chovu skotu.

Chov prasat prošel v nedávné době první etapou modernizace. Po dokončení plánované druhé fáze by se podnik měl zaměřit na stabilizaci výsledků chovu, k čemuž by mělo přispět využití nově instalovaných technologií.

Produkce rostlinné výroby je využívána pro potřeby krmivové základny živočišné výroby firmy, avšak nelze opomenout ani tržby, které při zpeněžení jejich výstupů společnosti přináší. Z těchto důvodů by podnik měl i nadále udržovat stávající rozsah rostlinné výroby a případně optimalizovat její strukturu tak, aby odpovídala jeho potřebám.

Pro budoucí rozvoj firmy je dále důležité zachovat stav zaměstnanců na takové úrovni, aby nebyl ohrožen rozsah jeho činnosti. Je třeba usilovat o udržení stávajících zaměstnanců a zároveň se pokusit získat nové, kvalitní pracovníky.

Také je třeba sledovat vývoj v oblasti dotací. Jejich využití představuje pro podnik příležitost, jak podpořit investiční aktivitu, provést potřebné rekonstrukce a modernizace provozu společnosti.

7 Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura:

- BERMAN, Karen, KNIGHT, Joe, CASE, John, 2011. *Finanční inteligence pro manažery: klíč ke skutečné hodnotě čísel*. Brno: Computer Press. 241 s. ISBN 978-80-251-3724-6.
- ČIŽINSKÁ, Romana, 2018. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing. Prosperita firmy. 240 s. ISBN 978-80-271-0194-8.
- DLUHOŠOVÁ, Dana, 2008. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 2., upr. vyd. Praha: Ekopress. 197 s. ISBN 978-80-86929-44-6.
- GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava, 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- HRDÝ, Milan, KRECHOVSKÁ, Michaela, 2016. *Podnikové finance v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer. 272 s. ISBN 978-80-7552-449-2.
- KAVAN, Michal, 2002. *Výrobní a provozní management*. Praha: Grada. Expert (Grada). 424 s. ISBN 80-247-0199-5.
- KISLINGEROVÁ, Eva, HLINICA, Jiří, 2005. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra, ŠTEKER, Karel, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada. Prosperita firmy. 232 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KUBÍČKOVÁ, Dana, JINDŘICHOVSKÁ, Irena, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. V Praze: C. H. Beck. Beckova edice ekonomie. 368 s. ISBN 978-80-7400-538-1.

- LEE, Alice C., LEE, John C., LEE, Cheng F., 2009. *Financial analysis, planning & forecasting: theory and application*. 2nd ed. New Jersey: World Scientific. 1101 s. ISBN 981-270-608-9.
- RŮČKOVÁ, Petra, 2010. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., rozš. vyd. Praha: Grada. Finanční řízení. 138 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
- RŮČKOVÁ, Petra, 2011. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada. Finanční řízení. 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- SCHOLLEOVÁ, Hana, 2008. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada. 256 s. ISBN 8024724243.
- SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). 272 s. ISBN 978-80-271-0413-0.
- STAŇKOVÁ, Anna, 2007. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. V Praze: C. H. Beck. C.H. Beck pro praxi. 214 s. ISBN 978-80-7179-926-9.
- SYNEK, Miloslav, 2006. *Podniková ekonomika*. 4., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C. H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice. 475 s. ISBN 80-7179-892-4.
- ŠIMAN, Josef, PETERA, Petr, 2010. *Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi*. V Praze: C.H. Beck. 192 s. ISBN 978-80-7400-117-8.
- TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra, JELÍNKOVÁ, Eva, 2018. *Podniková ekonomika - klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). 256 s. ISBN 978-80-271-0689-9.

VÁCHAL, Jan, VOCHOZKA, Marek, 2013. *Podnikové řízení*. Praha: Grada. Finanční řízení. 688 s. ISBN 978-80-247-4642-5.

Použité internetové zdroje:

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, 2020. *Jednotná žádost* [online].

[cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/jednotna-zadost>

eAGRI, Ministerstvo zemědělství, 2018. *Zásady pro rok 2018* [online] [cit. 2020-01-23].

Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/zasady-zemedelstvi-potravinarstvi/zasady-pro-rok-2018/>

PGRLF, Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, 2020. *Podpora pojištění* [online].

[cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/zasady/#a4>

8 Přílohy

Příloha 1 Rozvaha – aktiva

Označení	Rozvaha (v tisících Kč)	Číslo řádku	2014	2015	2016	2017	2018
	Text						
	AKTIVA CELKEM	001	274 035	262 853	295 123	298 095	316 664
B.	Stálá aktiva	003	232 857	222 329	246 766	248 401	254 416
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	2 760	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	014	224 363	217 382	240 819	243 804	249 879
B.II.1.	Pozemky a stavby	015	127 319	143 678	153 943	163 556	175 434
B.II.1.1.	Pozemky	016	37 027	42 193	55 487	62 088	75 616
B.II.1.2.	Stavby	017	90 292	101 485	98 456	101 468	99 818
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	018	63 599	64 971	63 626	53 732	56 243
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020	6 654	6 836	7 212	7 152	7 176
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	022	6 654	6 836	7 212	7 152	7 176
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dl. hmotný m.	024	26 791	1 897	16 038	19 364	11 026
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	025	719	644	568	475	502
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	026	26 072	1 253	15 470	18 889	10 524
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	027	5 734	4 947	5 947	4 597	4 537
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028	535	535	535	535	535
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032	43	22	22	22	22
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	034	5 156	4 390	5 390	4 040	3 980
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	035	5 156	4 390	5 390	4 040	3 980
C.	Oběžná aktiva	037	41 104	40 523	48 348	49 674	62 236
C.I.	Zásoby	038	21 727	22 728	23 211	24 884	24 723
C.I.1.	Materiál	039	2 913	2 741	3 041	2 826	3 157
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	040	1 466	2 810	2 584	2 673	2 980
C.I.3.	Výrobky a zboží	041	11 293	11 350	11 686	14 758	12 876
C.I.3.1.	Výrobky	042	10 351	10 430	10 728	13 807	11 974
C.I.3.2.	Zboží	043	942	920	958	951	902
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044	6 055	5 827	5 900	4 627	5 710
C.II.	Pohledávky	046	10 371	9 355	11 020	11 454	24 462
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	057	10 371	9 355	11 020	11 454	24 462
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	058	8 967	5 836	7 758	9 777	10 426
C.II.2.4.	Pohledávky ostatní	061	1 404	3 519	3 262	1 677	14 036
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky	064	0	3 025	2 704	1 119	4 262
C.II.2.4.4.	krátkodobé poskytnuté zálohy	065	144	118	129	113	1 379
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní	066	855	0	10	60	8 050
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky	067	405	376	419	385	345
C.IV.	Peněžní prostředky	071	9 006	8 440	14 117	13 336	13 051
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	072	195	72	159	111	110
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	073	8 811	8 368	13 958	13 225	12 941
D.	Časové rozlišení aktiv	074	74	1	9	20	12
D.1.	Náklady příštích období	075	14	1	9	10	12
D.3.	Příjmy příštích období	077	60	0	0	10	0

Zdroj: výroční zpráva podniku 2014–2018

Příloha 2 Rozvaha – pasiva

Označení	Rozvaha (v tisících Kč)	Číslo řádku	2014	2015	2016	2017	2018
	Text						
	PASIVA CELKEM	078	274 035	262 853	295 123	298 095	316 664
A.	Vlastní kapitál	079	173 960	191 419	221 382	245 825	259 475
A.I.	Základní kapitál	080	200	200	200	200	200
A.I.1.	Základní kapitál	081	200	200	200	200	200
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	084	30 971	30 971	30 971	30 971	31 005
A.II.2.	Kapitálové fondy	086	30 971	30 971	30 971	30 971	31 005
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy	087	30 971	30 971	30 971	30 971	31 005
A.III.	Fondy ze zisku	092	520	500	500	500	500
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	093	20	0	0	0	0
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	094	500	500	500	500	500
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+-)	095	122 157	139 985	158 598	188 446	211 739
A.IV.1.	Nerozdělený zisk (+), ztráta (-) minulých let	096	122 157	139 985	158 598	188 446	211 739
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+-)	099	20 112	19 763	31 113	25 708	16 031
B. + C.	Cizí zdroje	101	99 904	71 230	73 470	52 011	57 014
C.	Závazky	107	99 904	71 230	73 470	52 011	57 014
C.I.	Dlouhodobé závazky	108	80 498	52 462	47 672	32 693	19 942
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	112	68 544	39 115	34 276	19 541	6 998
C.I.8.	Odložený daňový závazek	118	11 168	12 582	12 652	12 795	12 587
C.I.9.	Závazky ostatní	119	786	765	744	357	357
C.I.9.3.	Jiné závazky	122	786	765	744	357	357
C.II.	Krátkodobé závazky	123	19 406	18 768	25 798	19 318	37 072
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	128	15	15	15	15	0
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	129	17 447	17 001	20 498	16 346	35 103
C.II.8.	Závazky ostatní	133	1 944	1 752	5 285	2 957	1 969
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	136	1 172	1 084	1 150	1 094	1 127
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	137	686	643	670	629	660
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	138	45	0	3 439	1 177	148
C.II.8.7.	Jiné závazky	140	41	25	26	57	34
D.	Časové rozlišení pasiv	141	171	204	271	259	175
D.1.	Výdaje příštích období	142	0	21	88	106	22
D.2.	Výnosy příštích období	143	171	183	183	153	153

Zdroj: výroční zpráva podniku 2014–2018

Příloha 3 Výkaz zisku a ztráty

Označení	Výkaz zisku a ztráty (v tisících Kč)	Číslo řádku	2014	2015	2016	2017	2018
	Text						
I.	Tržby z prodeje výrobků	01	80 633	85 471	77 712	87 642	87 733
II.	Tržby za prodej zboží	02	959	942	926	1 035	899
A.	Výkonová spotřeba	03	65 168	62 535	57 282	65 579	70 549
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	04	959	942	726	803	693
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	05	49 884	44 899	41 106	44 901	44 817
A.3.	Služby	06	15 284	17 636	15 450	19 875	25 039
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	07	-8 375	-1 195	-144	-1 896	412
C.	Aktivace (-)	08	-4 603	-4 001	-4 834	-4 050	-4 155
D.	Osobní náklady	09	25 777	25 615	24 673	24 757	25 794
D.1.	Mzdové náklady	10	19 397	19 268	18 603	18 721	19 505
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ost. náklady	11	6 380	6 347	6 070	6 036	6 289
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	6 273	6 253	5 981	5 956	6 214
D.2.2.	Ostatní náklady	13	107	94	89	80	75
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	15 642	16 724	19 342	19 698	20 015
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotn. a hmotného majetku	15	15 642	16 724	19 342	19 698	20 015
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouh. nehmotného a hmot. majetku - trvalé	16	15 642	16 724	19 342	19 698	20 015
III.	Ostatní provozní výnosy	20	44 893	44 575	61 820	52 993	49 269
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	3 578	2 797	3 987	3 114	3 696
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	22	648	1 017	309	176	234
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	40 667	40 761	57 524	49 703	45 339
F.	Ostatní provozní náklady	24	3 493	3 094	5 577	5 235	5 057
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouh. Majetku	25	1 240	960	1 549	797	1 052
F.2.	Prodaný materiál	26	173	123	94	3	3
F.3.	Daně a poplatky v provozní oblasti	27	626	591	625	1 164	608
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	0	0	0	-72	0
F.5.	Jiné provozní náklady	29	0	0	3 309	3 343	3 394
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	26 617	25 704	38 562	32 347	20 229
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	235	159	104	76	228
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	235	159	104	76	228
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	2 057	1 619	850	467	255
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podob. náklady	45	2 057	1 619	850	467	255
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	69	28	29	15	15
K.	Ostatní finanční náklady	47	295	186	216	391	499
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-2 048	-1 618	-933	-767	-511
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	24 569	24 086	37 629	31 580	19 718
L.	Daň z příjmů	50	4 457	4 323	6 516	5 872	3 687
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	3 364	2 909	6 445	5 729	3 895
L.2.	Daň z příjmů odložená	52	1 093	1 414	71	143	-208
**	Výsledek hospodaření po zdanění	53	20 112	19 763	31 113	25 708	16 031
***)	55	20 112	19 763	31 113	25 708	16 031
*	Čistý obrat za účetní období I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.	56	122 563	127 361	140 591	141 761	138 144

Zdroj: výroční zprávy podniku 2014–2018

Příloha 4 Horizontální analýza rozvahy – aktiva

Označení	Rozvaha (v tisících Kč) Text	Číslo řádku	2015/2014		2016/2015		2017/2016		2018/2017	
			absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní
	AKTIVA CELKEM	001	-11 182	-4%	32 270	12%	2 972	1%	18 569	6%
B.	Stálá aktiva	003	-10 528	-5%	24 437	11%	1 635	1%	6 015	2%
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	-2 760	-100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	014	-6 981	-3%	23 437	11%	2 985	1%	6 075	2%
B.II.1.	Pozemky a stavby	015	16 359	13%	10 265	7%	9 613	6%	11 878	7%
B.II.1.1.	Pozemky	016	5 166	14%	13 294	32%	6 601	12%	13 528	22%
B.II.1.2.	Stavby	017	11 193	12%	-3 029	-3%	3 012	3%	-1 650	-2%
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	018	1 372	2%	-1 645	-3%	-9 894	-16%	2 511	5%
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020	182	3%	376	6%	-60	-1%	24	0%
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	022	182	3%	376	6%	-60	-1%	24	0%
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dl. hmotný m.	024	-24 894	-93%	14 141	745%	3 326	21%	-8 338	-43%
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	025	-75	-10%	-76	-12%	-93	-16%	27	6%
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	026	-24 819	-95%	14 217	1135%	3 419	22%	-8 365	-44%
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	027	-787	-14%	1 000	20%	-1 350	-23%	-60	-1%
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032	-21	-49%	0	0%	0	0%	0	0%
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	034	0	0%	1 000	23%	-1 350	-25%	-60	-1%
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	035	-766	-15%	1 000	23%	-1 350	-25%	-60	-1%
C.	Oběžná aktiva	037	-581	-1%	7 825	19%	1 326	3%	12 562	25%
C.I.	Zásoby	038	1 001	5%	483	2%	1 673	7%	-161	-1%
C.I.1.	Materiál	039	-172	-6%	300	11%	-215	-7%	331	12%
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	040	1 344	92%	-226	-8%	89	3%	307	11%
C.I.3.	Výrobky a zboží	041	57	1%	336	3%	3 072	26%	-1 882	-13%
C.I.3.1.	Výrobky	042	79	1%	298	3%	3 079	29%	-1 833	-14%
C.I.3.2.	Zboží	043	-22	-2%	38	4%	-7	-1%	-49	-5%
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044	-228	-4%	73	1%	-1 273	-22%	1 083	23%
C.II.	Pohledávky	046	-1 016	-10%	1 665	18%	434	4%	13 008	114%
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	057	-1 016	-10%	1 665	18%	434	4%	13 008	114%
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	058	-3 131	-35%	1 922	33%	2 019	26%	649	7%
C.II.2.4.	Pohledávky ostatní	061	2 115	151%	-257	-7%	-1 585	-49%	12 359	737%
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky	064	3 025	nedef.	-321	-11%	-1 585	-59%	3 143	281%
C.II.2.4.4.	krátkodobé poskytnuté zálohy	065	-26	-18%	11	9%	-16	-12%	1 266	1120%
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní	066	-855	-100%	10	nedef.	50	500%	7 990	13317%
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky	067	-29	-7%	43	11%	-34	-8%	-40	-10%
C.IV.	Peněžní prostředky	071	-566	-6%	5 677	67%	-781	-6%	-285	-2%
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	072	-123	-63%	87	121%	-48	-30%	-1	-1%
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	073	-443	-5%	5 590	67%	-733	-5%	-284	-2%
D.	Časové rozlišení aktiv	074	-73	-99%	8	800%	11	122%	-8	-40%
D.1.	Náklady příštích období	075	-13	-93%	8	800%	1	11%	2	20%
D.3.	Příjmy příštích období	077	-60	-100%	0	0%	10	nedef.	-10	-100%

Zdroj: výroční zprávy podniku 2014–2018

Příloha 5 Horizontální analýza rozvahy – pasiva

Označení	Rozvaha (v tisících Kč) Text	Číslo řádku	2015/2014		2016/2015		2017/2016		2018/2017	
			absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní	absolutní	relativní
	PASIVA CELKEM	078	-11182	-4%	32270	12%	2972	1%	18569	6%
A.	Vlastní kapitál	079	17459	10%	29963	16%	24443	11%	13650	6%
A.I.	Základní kapitál	080	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
A.I.1.	Základní kapitál	081	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	084	0	0%	0	0%	0	0%	34	0%
A.II.2.	Kapitálové fondy	086	0	0%	0	0%	0	0%	34	0%
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy	087	0	0%	0	0%	0	0%	34	0%
A.III.	Fondy ze zisku	092	-20	-4%	0	0%	0	0%	0	0%
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	093	-20	-100%	0	0%	0	0%	0	0%
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	094	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+)	095	17828	15%	18613	13%	29848	19%	23293	12%
A.IV.1.	Nerozdělený zisk (+), ztráta (-) minulých let	096	17828	15%	18613	13%	29848	19%	23293	12%
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+)	099	-349	-2%	11350	57%	-5405	-17%	-9677	-38%
B. + C.	Cizí zdroje	101	-28674	-29%	2240	3%	-21459	-29%	5003	10%
C.	Závazky	107	-28674	-29%	2240	3%	-21459	-29%	5003	10%
C.I.	Dlouhodobé závazky	108	-28036	-35%	-4790	-9%	-14979	-31%	-12751	-39%
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	112	-29429	-43%	-4839	-12%	-14735	-43%	-12543	-64%
C.I.8.	Odložený daňový závazek	118	1414	13%	70	1%	143	1%	-208	-2%
C.I.9.	Závazky ostatní	119	-21	-3%	-21	-3%	-387	-52%	0	0%
C.I.9.3.	Jiné závazky	122	-21	-3%	-21	-3%	-387	-52%	0	0%
C.II.	Krátkodobé závazky	123	-638	-3%	7030	37%	-6480	-25%	17754	92%
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	128	0	0%	0	0%	0	0%	-15	-100%
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	129	-446	-3%	3497	21%	-4152	-20%	18757	115%
C.II.8.	Závazky ostatní	133	-192	-10%	3533	202%	-2328	-44%	-988	-33%
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	136	-88	-8%	66	6%	-56	-5%	33	3%
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	137	-43	-6%	27	4%	-41	-6%	31	5%
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	138	-45	-100%	3439	nedef.	-2262	-66%	-1029	-87%
C.II.8.7.	Jiné závazky	140	-16	-39%	1	4%	31	119%	-23	-40%
D.	Časové rozlišení pasiv	141	33	19%	67	33%	-12	-4%	-84	-48%
D.1.	Výdaje příštích období	142	21	nedef.	67	319%	18	20%	-84	-79%
D.2.	Výnosy příštích období	143	12	7%	0	0%	-30	-16%	0	0%

Zdroj: výroční zprávy podniku 2014–2018

Příloha 6 Vertikální analýza rozvahy – aktiva

Označení	Rozvaha (v tisících Kč)		Číslo řádku	2014 v %	2015 v %	2016 v %	2017 v %	2018 v %
	Text							
	AKTIVA CELKEM		001	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
B.	Stálá aktiva		003	84,97	84,58	83,61	83,33	80,34
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		004	1,01	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		014	81,87	82,70	81,60	81,79	78,91
B.II.1.	Pozemky a stavby		015	46,46	54,66	52,16	54,87	55,40
B.II.1.1.	Pozemky		016	13,51	16,05	18,80	20,83	23,88
B.II.1.2.	Stavby		017	32,95	38,61	33,36	34,04	31,52
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory		018	23,21	24,72	21,56	18,03	17,76
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek		020	2,43	2,60	2,44	2,40	2,27
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny		022	2,43	2,60	2,44	2,40	2,27
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dl. hmotný m.		024	9,78	0,72	5,43	6,50	3,48
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek		025	0,26	0,25	0,19	0,16	0,16
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek		026	9,51	0,48	5,24	6,34	3,32
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek		027	2,09	1,88	2,02	1,54	1,43
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba		028	0,20	0,20	0,18	0,18	0,17
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly		032	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek		034	1,88	1,67	1,83	1,36	1,26
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek		035	1,88	1,67	1,83	1,36	1,26
C.	Oběžná aktiva		037	15,00	15,42	16,38	16,66	19,65
C.I.	Zásoby		038	7,93	8,65	7,86	8,35	7,81
C.I.1.	Materiál		039	1,06	1,04	1,03	0,95	1,00
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary		040	0,53	1,07	0,88	0,90	0,94
C.I.3.	Výrobky a zboží		041	4,12	4,32	3,96	4,95	4,07
C.I.3.1.	Výrobky		042	3,78	3,97	3,64	4,63	3,78
C.I.3.2.	Zboží		043	0,34	0,35	0,32	0,32	0,28
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny		044	2,21	2,22	2,00	1,55	1,80
C.II.	Pohledávky		046	3,78	3,56	3,73	3,84	7,72
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky		057	3,78	3,56	3,73	3,84	7,72
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů		058	3,27	2,22	2,63	3,28	3,29
C.II.2.4.	Pohledávky ostatní		061	0,51	1,34	1,10	0,56	4,43
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky		064	0,00	1,15	0,92	0,38	1,35
C.II.2.4.4.	krátkodobé poskytnuté zálohy		065	0,05	0,04	0,04	0,04	0,44
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní		066	0,31	0,00	0,00	0,02	2,54
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky		067	0,15	0,14	0,14	0,13	0,11
C.IV.	Peněžní prostředky		071	3,29	3,21	4,78	4,47	4,12
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně		072	0,07	0,03	0,05	0,04	0,03
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech		073	3,22	3,18	4,73	4,44	4,09
D.	Časové rozlišení aktiv		074	0,03	0,00	0,00	0,01	0,00
D.1.	Náklady příštích období		075	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00
D.3.	Příjmy příštích období		077	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00

Zdroj: výroční zprávy podniku 2014–2018

Příloha 7 Vertikální analýza rozvahy – pasiva

Označení	Rozvaha (v tisících Kč)		Číslo řádku	2014 v %	2015 v %	2016 v %	2017 v %	2018 v %
	Text							
	PASIVA CELKEM		078	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A.	Vlastní kapitál		079	63,48	72,82	75,01	82,47	81,94
A.I.	Základní kapitál		080	0,07	0,08	0,07	0,07	0,06
A.I.1.	Základní kapitál		081	0,07	0,08	0,07	0,07	0,06
A.II.	Ážio a kapitálové fondy		084	11,30	11,78	10,49	10,39	9,79
A.II.2.	Kapitálové fondy		086	11,30	11,78	10,49	10,39	9,79
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy		087	11,30	11,78	10,49	10,39	9,79
A.III.	Fondy ze zisku		092	0,19	0,19	0,17	0,17	0,16
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy		093	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy		094	0,18	0,19	0,17	0,17	0,16
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+)		095	44,58	53,26	53,74	63,22	66,87
A.IV.1.	Nerozdělený zisk (+), ztráta (-) minulých let		096	44,58	53,26	53,74	63,22	66,87
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+)		099	7,34	7,52	10,54	8,62	5,06
B. + C.	Cizí zdroje		101	36,46	27,10	24,89	17,45	18,00
C.	Závazky		107	36,46	27,10	24,89	17,45	18,00
C.I.	Dlouhodobé závazky		108	29,38	19,96	16,15	10,97	6,30
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím		112	25,02	14,88	11,61	6,56	2,21
C.I.8.	Odložený daňový závazek		118	4,08	4,79	4,29	4,29	3,97
C.I.9.	Závazky ostatní		119	0,29	0,29	0,25	0,12	0,11
C.I.9.3.	Jiné závazky		122	0,29	0,29	0,25	0,12	0,11
C.II.	Krátkodobé závazky		123	7,08	7,14	8,74	6,48	11,70
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy		128	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů		129	6,37	6,47	6,94	5,48	11,08
C.II.8.	Závazky ostatní		133	0,71	0,67	1,79	0,99	0,62
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům		136	0,43	0,41	0,39	0,37	0,36
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění		137	0,25	0,24	0,23	0,21	0,21
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace		138	0,02	0,00	1,17	0,39	0,05
C.II.8.7.	Jiné závazky		140	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01
D.	Časové rozlišení pasiv		141	0,06	0,08	0,09	0,09	0,06
D.1.	Výdaje příštích období		142	0,00	0,01	0,03	0,04	0,01
D.2.	Výnosy příštích období		143	0,06	0,07	0,06	0,05	0,05

Zdroj: výroční zprávy podniku 2014–2018